NOE Levelek – Minikonferenciák

A CSALÁD MINDEN TAGJA SZÁMÁRA

235.

TARTALOM

MINIKONFERENCIÁK

Bevezető 3
Európa: a család az első! 3

MINIKONFERENCIÁK MAGYARORSZÁGON

Részletes program 4-8
Lisszaboni nyilatkozat 9

Beszámolók
Ajka – Család- és környezetvédelem 10
Aszód – Család és gyermekeink helyezte mindennapjainkban 10
Balatonalmádi – A családon belüli erőszakról, gyermekbántalmazásokról 10-11
Békéscsaba – Család és a munkanélküliség 11
Besenyszög – Család és jog 11
Biatorbágy –Testvéri kötelékek: társak és/vagy riválisok 12
Budapest II. – Család és kihívások 2011-ben 12
Budapest X. (Óhegy) – Család és játék 12
Budapest XVII. – Család és női foglalkoztatás 13
Budapest XVIII. – Család és házasság 13
Cégénydányád – Család, foglalkoztatás, önellátás 14
Csanytelek – A gyermekkori pszichés problémák kezelése 14
Dévaványa – Család és közösség 14
Debrecen – Család és testvérkapcsolatok 15
Érd – A működő család 15
Felsőzsolcsa – „Hogyan éljünk barátságban a vízzel?” 16
Gábortelep – Család és testi-lelki egészség 16
Gyula – Család és jogi tájékozottság 16
Heréd – Család és hitünk a családban 16
Hódmezővásárhely – Család és generációk 17
Iváncsa – Család és a mindennapok veszélyei 18
Kecskemét – Család és családdá válás 18
Kétsoprony – Család és gyermeknevelési problémák 19
Kiskunfélegyháza – Család és vallás 19
Köröstarcsa – Család és egészség 19
Lakitelek – Család és egészségmegőrzés 20
Miskolci Nagycsaládosok Egyesülete – A házasság szerepe a mában 20
Miskolci Szivárvány Egyesület – A gyermek egészsége 20-21
Mohács – Családi nevelés mint érték 21
Monor – Család mint érték 21-22
Mosonmagyaróvár – Család és természetvédelem 22
Nagybánhegyes – Család és a hit, erkölcsi nevelés 22
Nógrádsáp – A család és a generációk 23
Nyirád – Család és nevelési elvek 23-24
Nyíregyháza – Család és hivatás 24
Ópusztaszer – Család és szeretetre nevelés 24
Paks – Család és mai értékrend 24
Pilisborosjenő – Család és szenvedélybetegség 25
Piliscsaba – Család és muzsika 25
Püspökladány – Család és ifjúság 26
Pusztazámor – Család és mese 26
Sopron – A család ezer arca 26-27
Szentendre – Család és önkormányzat 27
Taktaharkány – A család és a közösség fontossága 27-28
Tatabánya – Család és támogató intézmények 28
Téglás – Család és kisgyermekek védelme 28
Tiszavasvári – A családban kezdődik minden 29
Tolna – Család és kincsei 29
Tompa – Család – tényleg megoldás? 29
Veszprém – Biztos hogy a család az első? 30
Zalaegerszeg – A születéstől a méltó halálig 30
Nyárádszereda – A székely família és az autonómia 30
A konferenciák másnapján 31

MINIKONFERENCIÁK KÜLFÖLDÖN

Bevezető 31
A rendezvénysorozat meghirdetése (angolul) 32
Fernando Castro, az Európai Nagycsaládos Szövetség elnökének köszöntője 33
Mario Sberna, az Olasz Nagycsaládos Egyesület elnökének köszöntője 33
Részletes program 34
Beszámolók 35-36

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY HAJNALKA, elnök

Főszerkesztő:
MÁRKI LÁSZLÓ

Tipográfia:
TÓTH IMRÉNÉ, PRESS+PRINT Kft.

Grafika:
CSURGÓ ERZSÉBET

Kiadja a
NAGYCSALÁDOSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

Felelős kiadó:
KARDOSNÉ GYURKÓ KATALIN, főtitkár
1056 Budapest, Március 15. tér 8.
Tel.: 317-4909, 317-4563, 266-7771
Fax: 301-9045
NOE-FON
70/771-65-65, 40/200-943
NKÖM nyilvt. szám: 2.2/6811/2000
ISSN 1788-9103
Honlap: www.noe.hu
www.csaladi-kartya.hu
E-mail: noe@noe.hu
Félfogadás: szerda 10-16, péntek: 10-13.30
Ebédszünet: 12.00-12.30

A NOE számlaszáma: A NOE számlaszáma:
11705008-20109369 (OTP Bp., V. kerületi fiók)
****
A Családjainkért Alapítvány számlaszáma:
11705008-20427799 (OTP Bp., V. kerületi fiók)
****
A Nagycsaládosok Országos Egyesülete kiemelten közhasznú,
a Családjainkért Alapítvány pedig közhasznú.
Az Otthon Segítünk Alapítvány
adószáma: 18468414-1-06
számlaszáma: MKB Bank 10300002-20131045-00003285

Nyomda: Press + Print Kft., Kiskunlacháza

NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTÉRIUM

A 235. számú NOE Leveleket a Nemzeti Erőforrás Minisztérium
támogatásával adtuk ki.

Bevezető

2004-ben a Család Világnapján nagyon sikeres rendezvénysorozatot bonyolított le a NOE: 32 helyszínen (köztük szinte minden megyeszékhelyen) azonos időben tartottunk kb. másfél-két órás konferenciát. Az idén március 26-ára hasonló programot szerveztünk abból az alkalomból, hogy az Európai Unió magyar elnökségének a programjában március utolsó hete A Család Hete volt. Az idei rendezvénysorozat nem szorítkozott Magyarországra, az Európai Nagycsaládos Szövetség számos más tagszervezete is csatlakozott hozzá. Az idén is szombati napot választottunk, 2004-hez hasonlóan, délután 5 és 7 óra között zajlottak le a rendezvények, Magyarországon 90, külföldön 65 helyszínen. Erről a rendezvénysorozatról számolunk be a NOE Levelek jelen számában.

Füzetünkben megtalálható: a minikonferenciákat beharangozó Üzenet; a hazai minikonferenciák listája helyszínekkel, programmal; a Lisszaboni Nyilatkozat – ez az Európai Nagycsaládos Szövetség alapításakor, 2004-ben elfogadott felhívás ma is teljes mértékben aktuális, és igen sok minikonferencián felolvastuk; a hazai minikonferenciákról beérkezett beszámolók; Kardosné Gyurkó Katalin (minikonferenciáink koordinátora) levele a minikonferenciák másnapján a szervezőknek; az Európai Nagycsaládos Szövetség tagszervezeteinek küldött felhívás minikonferenciák szervezésére (ezt kivételesen eredeti nyelvén, angolul hozzuk le); a néhány minikonferencia-helyszínt érintő körkapcsolásban elhangzott két köszöntő; a külföldi minikonferenciák listája; a beérkezett beszámolók.

MÁRKI LÁSZLÓ

Európa: a család az első!

Nem elég a célt látni;
járható útja kell!
Nem elég útra lelni,
az úton menni kell!
Egyedül is! Elsőnek,
elől indulni el!
Nem elég elindulni,
de mást is hívni kell!
S csak az hívjon magával,
aki vezetni mer!

(Váci Mihály)

Március utolsó hete a **Családok Hete** az Európai Unió magyarországi soros elnöksége idején. Az Európai Nagycsaládos Szövetség és a Nagycsaládosok Országos Egyesülete **minikonferencia sorozatot** szervez „**Európa: a család az első!**" címmel. A kezdeményezéshez **számos európai családszervezet** csatlakozott.

A minikonferenciák **minden országban azonos időben, március 26-án délután 17:00 és 19:00 óra között lesznek**. Magyarországon a NOE tagszervezetei az ország 70 pontján tartanak minikonferenciákat.

Az Európai Nagycsaládos Szövetség megalakulásakor elfogadott Lisszaboni Nyilatkozat szerint a család, amely egy férfi és egy nő tartós kapcsolatára épül, a társadalom alapsejtje, és elsődleges felelősséget visel a gyermekeknek, Európa jövendő polgárainak a védelméért, felneveléséért és fejlődéséért. A családot, a jövő nemzedékek nevelésének fő letéteményesét a jövő forrásaként kell elismerni, nem pedig támogatások alanyává degradálni.

A mai társadalmi helyzetben, amikor a gazdasági válságon keresztül a demográfiai vészhelyzetig ezer és ezer dolog rengeti meg Európa társadalmának alappilléreit, fontos cél és kötelesség megmutatni a család megtartó és fenntartó erejét.

A NOE a minikonferencia sorozattal ezeket az értékeket szeretné széles körben megjeleníteni, és szeretettel vár minden érdeklődőt az eseményekre.

A minikonferenciák programja, a szervezők elérhetősége letölthető a NOE honlapjáról (www.noe.hu).
A rendezvénysorozat hazai főszervezője Kardosné Gyurkó Katalin, főtitkár (70/977-39-28).

Mutassuk meg együtt Európának – **A CSALÁD AZ ELSŐ**!

Részletes program

Ajka: *Család és környezetvédelem*
Ajka Városi Zeneiskola (Nagyterem), 8400 Ajka, Jubileumi park 1.
Előadók: Család és a szülői minta felelőssége: *Rózsa Gabriella* fejlesztőpedagógus, Család és környezetvédelem: *dr. Dőry István* fizikus egyetemi tanár.

Aszód: *Család és gyermekeink helyzete mindennapjainkban*
Művelődési Ház, 2170 Aszód, Kossuth L. u. 72.
Előadók: *Barnáné Vankó Mónika* óvónő, *Nagyházi Judit* tanárnő, gyermekvédelmi felelős, *Kovács Ferencné* bölcsődevezető.

Balatonalmádi: *Család és biztonság*
Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár, 8220 Balatonalmádi, Városház tér 4.
Előadó: *Stanka Mária*, rendőr őrnagy. Moderátor: Kiss Renáta.

Balatongyörök: *Család és felelős állattartás*
Jüngling Zoltán Közösségi Ház, 8313 Balatongyörök, Kossuth u. 64.
Előadó: Felelős állattartás, a Pelso Állatvédő Alapítvány programjának és céljainak bemutatása: *Valentné Tóth Veronika* (Pelso Állatvédő Alapítvány). Az előadás után kutyás bemutató lesz.

Bátaszék: *A család és hagyományőrzés*
Keresztély Gyula Városi Könyvtár, 7140 Bátaszék, Budai u. 2.
Előadók: *Döményné Székely Ilona*, székely egyesület, városi művelődésszervező. *Partiné Harcsa Magdolna*, Felvidék Tánccsoport, művelődésszervező, Kois bizottsági tag, népművelő. *Wittendorfer Antalné*, Heimat tánccsoport vezető. *Horváth Elekné*, Kéle egyesület vezetője, lovári nyelvtanár.
Moderátor: Sági Lajosné könyvtárvezető.

Békéscsaba: *Család és munkanélküliség*
Andrássy úti Társaskör, 5600 Békéscsaba, Andrássy u. 38.
Előadók: *Dr. Nagy Ágnes,* a Dél-Alföldi Régió Munkaügyi központ igazgatója, *Dr. Kondor Péter* evangélikus lelkész, *Dr. Kiss Tibor* alpolgármester.

Besenyszög: *Család és jog*
Polgármesteri Hivatal (Házasságkötő terem), 5071 Besenyszög Dózsa Gy. út 4.
Előadók: A család, a szülők jogai és kötelezettségei: *Kissné Polgár Mariann* gyámügyi ügyintéző, A gyermekek jogai és kötelezettségei: *Hollik Zsuzsanna* gyermekjogi képviselő, Fogyatékkal élő, hátrányos helyzetű tag a családban: *Túri Szilvia* családsegítő munkatárs.
Moderátor: Nagy Veronika

Biatorbágy: *Család és testvéri kötelékek*
Faluház (Nagyterem), 2051 Biatorbágy, Baross Gábor u. 1.
Előadó: Testvéri kötelékek – társak és/vagy riválisok: *Dr. Gőbel Orsolya* pszichológus.

Budapest, II. kerület: *Család és kihívások 2011-ben*
Krisztus Király lelkészség, 1024 Budapest, Keleti K. u. 39.
Előadó: *Dudás Zoltán*

Budapest, VIII. kerület: *Család és szociális ellátások*
Kesztyűgyári Közösségi Ház, 1084 Budapest, Mátyás tér 15.
Előadók: Családtámogatási rendszer: *Joachim Györgyné*, Civilek a családért: *Benkő Ágota*.

Budapest, X. kerület (Szent László Egyesület): *Család és gyógyító táplálkozás*
Fidesz székház, 1103 Budapest, Halom u 37.
Előadó: *Simonné Wildner Judit* kertészmérnök.
Moderátor: Himbergerné Kaszap Katalin.

Budapest, X. kerület (Óhegyi Csoport): *Család és játék*
Kőrösi Csoma Sándor Kőbányai Kulturális Központ (KÖSZI telephely), 1105 Budapest, Előd utca 1.
Előadó: *Gyéressy Éva*.
Moderátor: Németh Adél.

Budapest, XVI. kerület: *Család, mint életközösség*
Corvini Domini Székház, 1163 Budapest, Táncsics u. 10.
Előadó: *Prencsánszky Magdolna* pszichológus

Budapest, XVII. kerület: *Család és női foglalkoztatás*
Rákosmenti Nagycsaládosok Egyesülete saját helyisége, 1172 Budapest, Baross utca 2.
Előadók: Anya legyek vagy dolgozó nő? – a nagycsaládos édesanyák lehetőségei a munkaerőpiacon: *Prech Erzsébet* HR tanácsadó, Családi konfliktusok kezelése – a házasság, a család fontossága és összetartása: *Nagy Károly* református lelkész.

Budapest, XVIII. Kerület: *A család és házasság*
Szenczi Molnár Albert Református Általános Iskola, 1188 Budapest Nagykőrösi út 55-57.
Előadó: *Méhész Ottóné* pszichopedagógus

Cégénydányád: *Család, foglalkoztatás, önellátás*
Szőke Szamos Egyesület irodája, 4732 Cégénydányád, Zrínyi u. 58. Előadó: *Kelemen Róbert* polgármester

Csanytelek: *A gyermekkori pszichés problémák kezelése*
Faluház, 6647 Csanytelek, Kossuth u. 15/g.
Előadó: *Szabóné Harangozó Andrea* pszichológus

Debrecen: *Család és testvér kapcsolatok*
Alfa Mozi, 4031 Debrecen, Margit tér 19.
Előadók: *Berényi András* központvezető klinikai és addiktológiai szakpszichológus, szervezetfejlesztő supervízor és *Berényi Rita*.

Dévaványa: *Család és közösség*
Civil ház, 5510 Dévaványa, Kossuth út 11.
Előadók: Család és családsegítés: *Földesi Éva* igazságügyi mediátor, Családi és lelki egészség: *Petneházi Gábor* ter-

mészetgyógyász, Család és természet: *Földesi Magdolna* vidékfejlesztési mérnök

Doboz: *Család és kamaszkor*
Dobozi Nagyközségi Könyvtár, 5624 Doboz, Kossuth tér 10.
Előadó: Gyermekeink a középiskola buktatóiban, avagy „kamasz lettem" (cigaretta, drog, iskolakerülés, alkohol, baráti társaság, ezek jelei, tanács a megelőzésre.): *Szabó Anikó,* az Egészségügyi Alapellátási Intézmény védőnője.
Moderátor: Szűcs Andrásné

Eger: *Családvállalás és népesedés*
Keresztény Ifjúsági Klub (Érsek udvar) 3300 Eger, Széchenyi u. 5.
Előadó: Magyar kisebbség, avagy a család vállalás és a magyarság megmaradásának összefüggései a Kárpát-medencében: *Jóné Virág Erzsébet* pedagógus

Ercsi: *A család egészséges gyarapodása*
Egészségház (Konferencia terem), 2451 Ercsi, Esze Tamás utca 12.
Előadók: A család és a kistestvér érkezése: *Kostyál Judit* védőnő, A család és az egészséges életmód fontossága: *Horváth Zoltánné,* az Egészséges Életmód Egyesület vezetője

Érd: *A működő család*
Szepes Gyula Művelődési Ház, 2030 Érd, Alsó u. 9.
Előadók: *Koltay Gergely,* a Kormorán együttes alapítója és zenésze, *Lackfi János* író, költő, műfordító, szerkesztő.
Moderátor: Ozsda Erika, a Művelődési ház igazgatóhelyettese.

Felsőzsolca: *Hogyan éljünk barátságban a vízzel?*
Civil Ház, 3561 Felsőzsolca, Bolyai u. 2.
Előadók: *Dr. Tóth Lajos* polgármester, *Bartha Katalin* pszichológus, *Csöbör Katalin* országgyűlési képviselő.
Moderátor: Lászka Béláné, Valéria

Fót: *A család jó működése*
Kisalagi Művelődési Ház, 2151 Fót, Németh K. u.
Előadók: A család hatékony működése a mindennapokban: *Berke Józsefné,* A hosszú házasság titka: *Pálffi Károly és felesége.*

Gábortelep: *Család és testi-lelki egészség*
Közösségi Ház, 5664 Gábortelep, Vasút u. 27.
Előadók: A család és az aktív egészséges életmód: *Nagy Henrietta* védőnő, A család és a mese: *Pleskonicsné Lengyel Mária* óvónő. A média: *Kovács Erika* újságíró.
Moderátor: Bohusné Tóth Valéria.

Gyál: *A család és nevelési problémák kisgyermekkorban*
Arany János Közösségi Ház (Nagyterem), 2360 Gyál, Kőrösi út 118-120.
Előadó: A szakember szemével: *Tábit Sarolta* pszichológus, a Nevelési Tanácsadó igazgatója. Nevelési tapasztalatok az óvodában: *Kápolnásiné Sághi Andrea* óvodavezető. Nagycsaládban élni, gyereket nevelni: *Völcseiné Vizi Ildikó* 7 gyermekes anyuka.
Moderátor: Prémné Nógrádi Veronika.

Győr: *Család és munka*
Bartók Béla Megyei Művelődési Központ, 9022 Győr, Czuczor Gergely u. 17.
Előadó: Munka és család: *Harcsás Judit,* a Régió Rádió munkatársa, Álláskeresési technikák és munkajogi ismeretek - munkáltatók és munkavállalók kötelezettségei: *Jakus Csilla,* a Regionális Munkaügyi Központ munkatársa, A TANULÁSSAL a JÖVŐÉRT c. projekt bemutatása: *Hollósy-Mezei Beáta,* a Bartók Béla Megyei Művelődési Központ Nonprofit Kft. munkatársa.

Gyöngyös: *Család és társadalmi összefogás*
Civilház, 3200 Gyöngyös, Fő tér 9.
Előadók: *T. Bokros Mária, Kis Károlyné, Bozsik István* alpolgármester. Moderátor: Görög Mária filozófus, újságíró.

Gyula: *Család és jogi tájékozottság*
Civil Szervezetek Háza, 5700 Gyula, Esze T. u. 2.
Előadók: Szülői felügyelet – Gyermeki jogok és kötelességek: *Lovászné Dr. Polyák Katalin* jogász, Helyi változások a szociális ellátásban – Családsegítő szerepe a nagycsaládok életében: *Sós Judit,* a szociális osztály vezetője.
Moderátor: Hargitai Éva, újságíró.

Hajdúböszörmény: *Család és elismerő szó*
Petőfi Ház, 4220 Hajdúböszörmény Petőfi Sándor utca 15.
Előadó: *dr. Pálfi Sándor* főiskolai docens

Hatvan: *Család és a női szerepek*
Grassalkovich Művelődési Ház (Grassalkovich Kastély) (Barokk-terem), 3000 Hatvan, Kossuth tér 24.
Előadó: *Kocsis Attiláné.*

Heréd: *Család és hitünk a családban*
Művelődési Ház, 3011 Heréd, Vörösmarty tér 1.
Előadó: *Fülöp Miklósné*, az Első Szeretet Baptista gyülekezet tagja

Hódmezővásárhely: *Család és generációk*
Németh László Városi Könyvtár, 6800 Hódmezővásárhely, Andrássy utca 44.
Előadók: A paraszti élet a többgenerációs családokban: *Szenti Tibor* néprajzkutató, író, Korunk több generációinak együttélése: *Dr. Benczédi Ferencné* nyugalmazott pedagógus, nagycsaládos nagymama, Többgenerációs család a jövő tükrében: *Domján Dóra* ifjúsági tagozati tag.
Moderátor: Arany-Tóth Katalin, költőnő

Inárcs: *Család és egészséges életmód*
Farkasordító dűlő
Előadók: Mi minden van egy csepp vérben: *Claritas Alapítvány*, Lehetne másképpen is?! – az egészséges életmódról: *Kátai Éva.*

Iváncsa: Család és a mindennapok veszélyei
Faluház, 2454 Iváncsa, Arany J. u. 2.
Előadók: Gyerekkori balesetek otthon: *Veszeli Józsefné* védőnő, Család szerepe a drog-prevencióban: *Kovács Zsolt* rendőr. Moderátor: Joó Gyuláné.

Kajdacs: *Család és oktatás*
Teleház, 7051 Kajdacs, Petőfi u. 1.
Előadók: *Szilágyi Péter* iskolaigazgató, *Kulcsár Sándorné* óvodavezető.

Kalocsa: *Család és hagyomány*
Kalocsai Művelődési Központ (Kamaraterem), 6300 Kalocsa, Szent István u. 36.
Előadók: Az egyház és a család: *Fülöp Ernő,* a kalocsai Főszékesegyház plébánosa, Nagycsaládosok a kalocsai Sárközben: *Romsics Imre,* a kalocsai Visky Károly múzeum igazgatója, A mai családokra leselkedő veszélyek: *Répási Tamásné,* a kalocsai Rendőrkapitányság ifjúsági előadója. Moderátor: Fekete Antal, a Korona Rádió és Televízió munkatársa.

Kapuvár (Himod): *Az egészség alapja a család*
Általános Iskola, 9362 Himod, Kossuth utca 1.
Előadók: *Takácsné Szakács Ilona* családpedagógus. Moderátor: Gaál Györgyné.

Kecel: *Bővül a család*
Városi Könyvtár és Művelődési Ház, 6237 Kecel, Szabadság tér 17.
Előadó: *Dr. Suhajda János* családorvos. Moderátor: Bata Lászlóné Sike Orsolya a Kecel TV munkatársa.

Kecskemét: *Család és családdá válás*
Katolikus Közösségi Terem, 6000 Kecskemét, Lestár tér 2.
Előadó: Családok helyzete a mai társadalomban: *dr. Jeney Gábor* egyházmegyei családreferens, Család és a játék: *Nagy Sándorné* mentálhigiénés szakember. Moderátor: Popovics Zsuzsanna, a megyei napilap szerkesztője.

Kétsoprony: *Család és gyermeknevelési problémák*
Művelődési Ház, 5674 Kétsoprony, Dózsa u. 22.
Előadó: *D. Nagy Anikó* pszichológus. Moderátor: Péterné Novák Krisztina.

Kiskunfélegyháza: *Család és vallás*
Polgármesteri Hivatal (Díszterem), 6100 Kiskunfélegyháza, Kossuth L. u. 1.
Előadók: Házasság, család a Biblia tükrében: *Hatvani Zsófia* református lelkész, Környezettudatosság a nagycsaládban: *Feketéné Prikkek Andrea* tanár. Moderátor: Vajda Piroska újságíró.

Köröstarcsa, *Család és egészség*
Szabó Károly Művelődési Ház és Könyvtár, 5622 Köröstarcsa, Kossuth út. 18/20.
Előadók: *Dr. Bácsay Tamás* gyógyszerész és *Dr. Patzer Tímea Mária* fogorvos

Lakitelek: *Család és egészségmegőrzés*
Petőfi Sándor Művelődési Ház, 6065 Lakitelek, Széchenyi krt. 48/A.
Előadó: *Kökény Imre, Kökény Imréné* masszőrök

Mátészalka: *Család és változó családmodell*
TESZ terem, 4700 Mátészalka, Kossuth út.
Előadók: *Mártonné Molnár Erika,* a Családsegítő Szolgálat vezetője, *Szélesné Vinnai Zsuzsánna,* a Szenvedélybetegek közösségi ellátásának koordinátora.

Mélykút: *Család, mint gyógyító erő*
Fenyő Miksa Könyvtár, 6449 Mélykút, Petőfi tér 2.
Előadó: *Molnár Ferenc,* a kecskeméti RÉV Szenvedélybeteg Segítőszolgálat intézményvezetője.
Moderátor: Puskás Lajos.

Miskolc (Szivárvány Egyesület): *Család és testi-lelki egészség*
Civil Ház, 3530 Miskolc, Széchenyi u. 19. 4/3.
Előadó: *Lovas János Tibor* gyermekjogi képviselő, Betegjogi, Ellátott jogi és Gyermekjogi Közalapítvány. Moderátor: Törőcsik Attila

Miskolc (Nagycsaládos Egyesület): *A házasság szerepe a mában*
Lévay József Református Gimnázium – Tóth Pál Diákotthon (Díszterem), 3530 Miskolc Kálvin János utca 2. (Bejárat: Rákóczi utca 18.)
Előadók: A házasság jogi kérdései: *Dr. Gaál Nóra* ügyvéd, A házasság, mint lelki kötődés: *Korom A. Ádám* lelkész. Moderátor: Beély Katalin, Európa Rádió.

Mohács: *Családi nevelés, mint érték*
Ifjúsági Centrum, 7700 Mohács, Széchenyi tér.
Előadó: *Dobos László,* a Hittudományi Főiskola tanára

Monor: *Család, mint érték*
Vigadó Kulturális és Civil Központ, 2200 Monor, Kossuth Lajos utca 65-67.
Előadó: *Husz Enikő* református lelkész, önkormányzati képviselő. Moderátor: Vitálisné Malik Judit.

Mosonmagyaróvár: *Család és természetvédelem*
Flesch Károly Kulturális Központ (Klubhelyiség), 9200 Mosonmagyaróvár, Erkel Ferenc u. 14.
Előadó: *Fűzfa Zoltán* biológia-földrajz szakos tanár. Moderátor: dr. Orbán József.

Nagybánhegyes: *Család és a hit, erkölcsi nevelés*
Református Gyülekezeti Ház, 5668 Nagybánhegyes, Petőfi utca 57.
Előadó: *Lászlóné Házi Magdolna* evangélikus lelkész

Nagykanizsa: *Család és nevelés*
Halis István Városi Könyvtár, 8800 Nagykanizsa, Kálvin tér 5.
Előadók: *Cseri Zsuzsa, Fekete Szilárd*

Nagykovácsi: *Család és a kamaszkor kihívásai*
Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár, 2094 Nagykovácsi, Kossuth Lajos u. 78.
Előadó: *Dr. Perczel Forintos Dóra* klinikai szakpszichológus, pszichoterapeuta

Nagykőrös: *Család és nevelés*
Arany János Kulturális Központ (Díszterem), 2750 Nagykőrös, Szabadság tér 7.
Előadók: *Hernádi László* katolikus pap, *Dr. Szenczi Árpád* főiskolai tanár

Nógrádsáp: *Család és generációk*
Kultúrház, 2685 Nógrádsáp, Fő út 32.
Előadók: A család és a hit: *Dr. Beer Miklós* váci megyéspüspök, A család és az iskola: *Pintér Ildikó* pedagógus, A család és az idősek: *Szabó Ágnes,* a Rétság Kistérség Szociális Szolgáltató Központ intézményvezetője.

Nyirád: *Család és nevelési elvek*
Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár, 8454 Nyirád, Petőfi Sándor utca 18.
Előadó: *Urbanics Júlia* gyógypedagógus, pszichológus és szupervízor

Nyíregyháza: *Család és hivatás*
Városmajori Művelődési Ház, 4400 Nyíregyháza, Városmajor u. 5.
Előadók: *Lakatosné Sira Magdolna* országgyűlési képviselő, Túristvándi polgármestere, *Csiki Gáborné,* aki pedagógusi pályáját feladva, családjával tanyára költözött, biogazdálkodással foglalkozik. Moderátor: Makara Tamásné, a Nyíregyházi „Családi Kör" Nagycsaládos Egyesület volt elnöke, a TEGYESZ igazgatója.

Orosháza: *Család és a nevelt gyermek*
Evangélikus Gyülekezeti Ház, 5900 Orosháza, Thék Endre u. 2.
Előadók: *Szabó Tibor* nevelőszülői tanácsadó (TEGYESZ), *Kiss Gergely* család és utógondozó (SOS Gyermekfalu, Battonya), *Deák László* evangélikus igazgató lelkész. Moderátor: Somodi Gyöngyi újságíró.

Ópusztaszer: *Család és szeretetre nevelés*
Ópusztaszeri Faluház és Könyvtár, 6767 Ópusztaszer, Felszabadulás u. 27.
Előadók: *Antal Imre* plébános, *Jenei Norbert* hitoktató

Paks: *Család és mai értékrend*
Művelődési Központ, 7030 Paks, Gagarin u. 2.
Előadók: *Lenkeiné Teleki Mária* református lelkész, *Bátoryné Borsai Éva* pedagógus, *Bajor Gábor* rendőr. Moderátor: Vida Tünde, újságíró.

Pécel: *Család és település*
Városi Zeneiskola (Nagyterem), 2119 Pécel, Kossuth tér 3.
Előadó: *Kormosné Debreceni Zsuzsa.* Moderátor: Malárik Attila.

Pécs: *Család és nemzet*
Ciszterci Szent Margit Ált. Isk., 7621 Pécs, Apáca u. 23.
Előadók: A családok szerepe a magyar nemzet megújulásában: *Kővári János* országgyűlési képviselő, A család és az Egyház: *Dr. Tóth Gábor és Tóth Judit*. Moderátor: Fazekas Orsolya.

Petőfiszállás: *Család és tisztelet*
Faluház, 6113 Petőfiszállás, Ady u.1.
Előadók: A tisztelet helyreállítása a családban: *Dr. Domján Mihály* pszichológus, családterapeuta, A keresztény értékrend hatása, érvényesülése a családban: *P. Bátor Botond,* a Magyar Pálos Rend tartományfőnöke.

Pilisborosjenő: *Család és szenvedélybetegség*
Reichel József Művelődési Ház, 2097 Pilisborosjenő, Fő út 16.
Előadók: *Klinger Magdolna,* Ürömi-Pilisborosjenői Családsegítő Szolgálat, *Dér András* filmrendező, *Soltész Miklós,* a Nemzeti Erőforrás Minisztérium államtitkára.
Moderátor: Nevelős-Forgách Ildima.

Piliscsaba: *Család és muzsika*
Hauck János Német Nemzetiségi Általános Iskola, 2081 Piliscsaba, Templom tér 7.
Előadó: *Kovács Márton* zenetanár.

Pomáz: *A családon belüli kommunikáció*
Karitász-ház, 2013 Pomáz, Szent Miklós tér 1.
Előadó: *Németh Margit* pszichológus, családterapeuta

Pusztazámor: *A család és a mese*
Községi Iskola és Könyvtár, 2039 Pusztazámor, Petőfi Sándor u. 27.
Előadó: *Garainé Kiss Gabriella* tanítónő, *Pocsai Andrea* óvodapedagógus. Moderátor: dr. Abonyi Beáta.

Püspökladány: *Család és ifjúság*
Püspökladányi „Add a kezed!" Nagycsaládos Egyesület székhelye, 4150 Püspökladány, Kodály Zoltán u. 4.
Előadók: *Kovács Krisztina,* a helyi Egészségügyi, Szociális Bizottság tagja és az Oktatási, Kulturális és Sportbizottság elnöke, *Szabó Attiláné Csontos Erzsébet* civil és ifjúsági tanácsnok.

Salgótarján: *Család és média*
Népjóléti Képzési Központ, 3100 Salgótarján, Május 1. út 54.
Előadók: A média és a médiumok jó és rossz hatásai a gyermekeknél: *Baranyiné Kovács Zsuzsanna* informatika tanár, A művészet eszközei az ifjúság neveléséhez: *Szabó Mona* táncoktató.

Sopron: *A család ezer arca*
NYME Közgáz Aula, 9400 Sopron, Erzsébet u. 9.
Előadók: A krízisben lévő család?: *Teleki Béla,* a NYME Benedek Elek Pedagógiai Kar tanára, Atya kell nekünk (apaszerepek erősítése): *Kuslits Károly* szakoktató és tangazdaság- vezető és *Kuslits Anna* számviteli szolgáltató.
Az előadások után: Bábszínház – Noé bárkája, ÉGZENGŐ zenekar, valamint az „Ezerarcú család" rajzpályázat értékelése.

Szekszárd: *Családunkkal a családunkért*
PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar, 7100 Szekszárd, Szent István tér 15-17. (E épület I/2. terem)
Előadók: *Dr. Tajdina Julianna, Simon Béla, Kálóczi Andrea*. Moderátor: Sas Erzsébet újságíró.

Szentendre: *Család és önkormányzat*
Duna-parti Művelődési Ház, 2000 Szentendre, Duna-korzó 11.
Előadók: Család és Önkormányzat – Családbarát Önkormányzat: *Dr. Török Balázs* Szentendre város alpolgármestere, Civilek Szentendrén: *Zakar Ágnes* képviselő, az

Oktatási és Kulturális Bizottság vezetője, Szociális ellátás Szentendrén: *Dr. Morlin Eszter,* az Egészségügyi, Szociális és Civil Bizottság tagja, a Családvédelmi Munkacsoport elnöke. Moderátor: Bogátiné Schütz Gabriella, újságíró.

Szentes: *Család és közösség*
Közösségi tér – Dózsa Ház, 6600 Szentes, Csongrádi út 2.
Előadó: *Almási Jánosné* pedagógus

Szolnok: *A család fontossága mindennapjainkban*
TESZ székház, 5000 Szolnok, Szapáry út 19.
Előadók: *Győri Péter Benjamin* lelkész, *Somogyiné Tálas Anikó* óvodapedagógus. Moderátor: Nagy Abonyi Erna.

Szombathely: *Család és válságkezelés*
Szókratész Két Tanítási Nyelvű Szakközépiskola, 9700 Szombathely, Kőszegi u. 2.
Előadók: *Dr. Asbóth Mária,* a Gyámügyi Osztály vezetője, *Horváth Adrienn* vezető családgondozó, *dr. Károlyi Ákos,* a Szombathelyi Polgármesteri Hivatal osztályvezetője. Moderátor: Görcz Gyula Csaba.

Taktaharkány: *A család és a közösség fontossága*
Művelődési Ház (Nagyterem), 3922 Taktaharkány, Béke u. 19.
Előadók: Közösség építés, tolerancia: *Koncz Ferenc* országgyűlési képviselő, Konfliktuskezelés a családban: *Dorgainé Botos Hedvig* pszichológus.

Tatabánya: *Család és támogató intézmények*
Családsegítő és Gyermekjóléti Iroda, 2800 Tatabánya, Platán tér 10.
Előadók: Család és a hivatal: *Bereznai Csaba* alpolgármester, Együtt a család: *Mecsei Ilona,* a Családsegítő és Gyermekjóléti Intézet vezetője, Család és az otthon: *Őszné Redics Erika,* az Otthon Segítünk Alapítvány elnöke. Moderátor: Molnár József, a Forrás Rádió szerkesztője.

Téglás: *Család és kisgyermekek védelme*
Ifjúsági Ház, 4243 Téglás Pozsár Gy. u. 36.
Előadók: A család és a családon belüli erőszak: *Ferenczi Beáta* pszichológus, A család és a családsegítés: *Gerencsérné Fazekas Márta,* a Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat intézményvezetője, A család és a kisgyermek egészsége: *Sígér Dóra* védőnő. Moderátor: Balog „Pufi" János a 4ssss Rádió műsorvezetője.

Tiszavasvári: *A családban kezdődik minden*
Civil Ház, 4440 Tiszavasvári, Bethlen Gábor út. 2.
Előadók: A család szerepe a tehetségnevelésben: *Nagyné Lakatos Éva* pszichológus, Családok és önkéntes munka: a *Szocio East Egyesület munkatársa.*

Tolna: *Család és kincsei*
Bezerédi Pál Szabadidő Központ, 7130 Tolna, Bajcsy Zs. u. 73/a.
Előadók: Család és a népművészet: *Verseghy Ferenc* fazekas, a népművészet mestere, Család és a versenysport: *Tamás Zsolt* ultratriatlon világbajnok.

Tompa: *Család – tényleg megoldás?*
Művelődési Ház, 6422 Tompa, Szabadság tér 5.
Előadók: A család hatása a gyermekek egészségére: *Somogyiné Dr. Gazdag Andrea* gyermekorvos. A család – valóban megoldás?: *Dóczy Ákos* baptista lelkész, *Hajósné Szegedi Rita* családgondozó.

Tótkomlós: *Család és az iskola feladata*
Evangélikus Egyházközség helyisége, 5940 Tótkomlós, Luther utca 1.
Szervező: Tótkomlósi Evangélikus Egyházközség

Újiráz: *Család és szociális ellátások*
Újiráz Művelődési Ház (kisterem), 4146 Újiráz, Szabadság tér 3.
Előadók: Álláskeresők foglalkoztatása: *Némethné Takács Erzsébet* szociális munkás, a Munkaügyi Kirendeltségen munkaerő-piaci mentor, Változások a szociális törvényben. Moderátor: Pető Sándorné.

Üröm: *Család és a holtomiglan-holtodiglan*
József Nádor Általános Iskola (étterem), 2096 Üröm, Iskola u. 3.
Az előadás 16 órától kezdődik!
Előadó: dr. Gloviczki Eszter

Vác: *Család és kommunikáció*
Madách Imre Művelődési Központ, 2600 Vác, Dr. Csányi L. krt. 63.
Előadók: *Földváry István és Földváry Mária, Vincze Imre.*

Veresegyház: *Család és megváltozott apai szerepek*
2112 Veresegyház, Gyermekliget 32. (7. épület)
Előadó: *Rekvényi Katalin* pszichológus és *Székely András*, a „Három Királyfi, Három Királylány" mozgalom tagja

Veszprém: *A család az első?*
Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, 8200 Veszprém, Mikszáth u. 13.
Előadók: Válságban a hagyományos családmodell: *Horváthné Kecskés Diána,* a Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetője, Tehetetlen szülő – szerepjátékok: *Kapot Ildikó.*

Zalaegerszeg: *A születéstől a méltó halálig*
Zalaegerszegi Városi Televízió (Nagyterem), 8900 Zalaegerszeg, Kossuth Lajos utca 45.
Előadó: A koraszülöttség és a születés utáni fejlesztés lehetőségeiről: *Gyuk Balázsné Debreczeni Katalin* korai fejlesztő, pedagógus, „Korán érkeztem" Egyesület, A gyermeknevelés nehézségeinek megoldásairól, örömeiről: *Gaál Boglárka* családterapeuta, Az otthoni szakápolás és az otthoni hospice ellátásról, a betegek otthoni ellátásáról, gondozásáról: *Kerkai Gyuláné,* a Mónika Szolgálat vezető asszonya.

Lisszaboni nyilatkozat

A család, amely egy férfi és egy nő tartós kapcsolatára épül, a társadalom alapsejtje, és elsődleges felelősséget visel a gyermekeknek, Európa jövendő polgárainak a védelméért, felneveléséért és fejlődéséért.

A családot, a jövő nemzedékek nevelésének fő letéteményesét a jövő forrásaként kell elismerni, nem pedig támogatások alanyává degradálni.

A gyermekek fogantatásukkal kezdődő jogainak a védelme a család jogainak és felelősségének a hangsúlyozását igényli.

Európa aktív és tudatos fiatal állampolgárokat szeretne, ehhez pedig stabil családokra van szükség, amelyekben a fiatalok természetesen válnak társadalmilag érzékennyé, és ösztönösen alakul ki felelősségtudatuk a közösségért végzett önkéntes munka iránt.

A család a nemzedékek folytonosságának és Európa fenntartható fejlődésének a letéteményese, a társadalom alapvető kincse, amelyet a kormányzatoknak értékelniük kell.

Erős érvek szólnak amellett, hogy a család a gazdasági élet legfontosabb szereplője, amelynek részvételét a gazdasági folyamatokban nem tükrözik kellően a jelenleg használatos mutatók, mint pl. a GDP.

A közjónak és a szubszidiaritás elvének a tiszteletben tartása megköveteli, hogy a kormányzatokat tevékenységükben megfelelő és egységes családpolitika vezesse, amely világos és tartós jogi alapokon áll, és rendelkezik a szükséges anyagi forrásokkal – ezt nevezhetjük „reális humán ökológiának”.

A fentiek alapján, a II. Európai Nagycsaládos Konferencia alkalmából az Európai Nagycsaládos Szövetség a következő felhívással fordul minden európai kormányhoz:

1. Ismerjék el a család felelősségét a gyermekek védelmében és nevelésében, és biztosítsák a családnak azt a jogot, hogy diszkrimináció és anyagi hátrányok nélkül vállalhasson gyermekeket!

2. Konkrét, pozitív intézkedésekkel tegyék világossá, hogy elismerik a család hozzájárulását a társadalom kiegyensúlyozott és egészséges fejlődéséhez!

3. Tekintsék át országukban a családok biztonságát szolgáló pénzügyi és szociális rendelkezések összességét! Azokban az országokban pedig, amelyek az európai átlagnál kevesebbet fektetnek a családba, ennek a befektetésnek a növelésével biztosítsák az ott felnövő gyermekek esélyegyenlőségét európai viszonylatban!

4. Biztosítsák a szülőknek, hogy szabadon dönthessenek gyermekeik megfelelő iskoláztatásáról, bármilyen fenntartású oktatási intézményt is választanak!

5. Buzdítsák a szociális partnereket, hogy megfelelő gyakorlat kialakításával segítsék a családot speciális feladatainak ellátásában, és támogassák a családszervezetek ilyen irányú munkáját!

6. Valósítsák meg országukban az Európai Parlament 2004. március 9-én elfogadott, „Munka, család és magánélet” című határozatának ajánlásait!

Lisszabon, 2004. március 27.

(A nyilatkozat a 2004. március 27-én lezajlott Európai Nagycsaládos Konferencia alkalmából született.)

Ajka – Család és környezetvédelem

Az első előadónk, Rózsa Gabriella fejlesztőpedagógus rendkívül érdekesen beszélt a szülői minta fontosságáról, a hitelességről és más fontos nevelési elvekről. A második előadónk, dr. Dőry István gyakorlatias, kivetítővel színesített mondandója arról szólt, hogyan élhetnének családjaink a 21. században fenntarthatóbb módon.

Mindkét előadás a résztvevők szerint nagyon hasznos és tartalmas volt.

GYÖRGYNÉ KOLLÁR GABRIELLA

Aszód – Család és gyermekeink helyzete mindennapjainkban

Első előadónk, Kovács Ferencné, a bölcsőde vezetője mélyreható, elgondolkodtató szavaival a kisgyermek fejlődésén keresztül próbálta bemutatni a család szerepének fontosságát. Hangsúlyozta a „hovatartozás, értékesség, alkalmasság" hármas egységét, mint a lelki kiegyensúlyozottság alappilléreit.

Ezután Barnáné Vankó Mónika óvónő beszélt a sikeres és magabiztos felnőtté válásban fontos feladatot vállaló óvodai nevelés lehetőségeiről. Ismertette ennek az életkornak szépségeit, nehézségeit, a fejlesztő programok fontosságát.

Majd Márta Bettina családsegítő számolt be tapasztalatairól. Rámutatott arra, hogy az iskolai teljesítmény romlása majdnem minden esetben a családon belüli megoldatlan problémákra vezethető vissza. Elsősorban a szülőknek kell megtalálniuk egymás közt a harmóniát, így mutatva példát gyermekeiknek.

Értékes, tanulságos és tartalmas két órát töltöttünk együtt. Köszönjük az előadóknak és a megjelent vendégeknek a részvételt.

BALÁZSNÉ MAYER ZSUZSANNA

Balatonalmádi – A családon belüli erőszakról, gyermekbántalmazásról

A családon belüli erőszakkal elkövetett bűncselekmények elemzése, a körülmények, okok feltárása nemcsak a rendőrség számára, hanem más, ezzel foglalkozó civil szervezetek tevékenységében is fontos információ a megelőzési munkában. Szakmai körökben általános az a vélemény, hogy sem a nők elleni erőszakot, sem a gyermekek bántalmazását nem lehet önálló témaként kezelni, hiszen ezek a szomorú események az érintett család mindennapi életének a részét alkotják.

Mielőtt elfogultsággal vádolnának, el kell mondanom, a családon belüli erőszak elkövetője nemcsak férfi lehet. Az olyan bántalmazásokat, amelyek ebbe a bűncselekmény csoportba tartoznak és amelyeket a törvény büntet, bármely családtag elkövetheti: apa, anya, nevelőszülő, férj, feleség, gyermekek, testvérek, nagyszülők, unokák, nagynénik, nagybácsik, volt házas- és élettársak egymás ellen.

A Gyermekvédelmi törvény szerint: A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal történő bántalmazással, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyítésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak.

EZEK A JOGOK MINDEN EMBERT MEGILLETNEK!

Amíg a férfiakra a komolyabb, fizikai bántalmazás a jellemző, addig a nők a lelki bántalmazást, a pszichés zsarolást gyakorolják. A felnőttek egymás vagy a gyermekek elleni erőszakos cselekedetei valójában nem a gyermekek viselkedésére adott válaszok, hanem egyszerűen így vezetik le az őket ért sérelmeket, a problémáik miatt bennük lévő feszültséget, gyakran azért, mert ezt a megoldást látták saját szüleiktől is. Az agresszív viselkedés az esetek döntő részé-

ben alkoholos állapottal is párosul. Ezért is meghatározó a felnőttkori viselkedésünkben, hogy milyen környezetben nevelkedünk. Senki nem születik jónak vagy rossznak. A gyermekek a felnőtté válás során tanulják meg, hogyan kell viselkedni, mik a jogaik, a kötelességeik, mit szabad és mit nem szabad ahhoz tenni, hogy a közösség, amelyben élnek, szeresse, elfogadja őket. Ezt az együttélést szabályozta már a tíz parancsolat, és szabályozzák ma a törvények is.

Az a szülő, aki mindent ráhagy a gyermekére, aki minden elvárás nélkül anyagi javakkal halmozza el gyermekét, nem tanítja meg a társadalom által elfogadott szabályok betartására, nem is gondol arra, hogy ezzel elhanyagolja őt. Ez pedig ugyanolyan ártalmas és ugyanúgy veszélyeket rejt magában, mint az agresszív viselkedési minta. Már egészen kis korban kell kezdeni annak a tanítását, hogy mit szabad és mit nem. Szabad és kell is a gyerekek követelőzésére nemet mondani! A „neveletlenség" a későbbiek során gyakran vezet viselkedési zavarokhoz, rossz tanulási eredményekhez, a mások és a szülők iránti tisztelet hiányához, és végül törvénybe ütköző cselekedetekhez.

Ennek ellenkezője a túl szigorú nevelés, amikor olyan követelményeket támasztunk a gyermekünk elé, amelyeknek éppen azért nem tud megfelelni, mert állandó kritikában, szidásban, leszólásban van része. Ha egy gyermek nem kap elég dicséretet, biztatást, szeretetteljes odafigyelést,

akkor hiányt szenved az érzelmi fejlődése, és ez mindenképpen rossz hatással van a teljesítőképességére.

A Gyermekvédelmi törvény szerint a nevelés a szülőnek joga és kötelessége is. Vajon, amikor a szülők az iskolát, más intézményeket, a médiát teszik felelőssé a gyermekeik viselkedése miatt, elgondolkodnak ezen? Amikor az iskolákban nő az erőszakos bűncselekmények száma, érzik-e felelősségüket?

STANKA MÁRIA, RENDŐR ŐRNAGY

Békéscsaba – Család és a munkanélküliség

Békéscsabán két előadót hallhattak a résztvevők: Kiss Ilona elemzőt, a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának munkatársát és a korábbi alpolgármestert, Velkey Gábor szociológust. A téma azért volt aktuális mindenki számára, mert térségünkben sok a munkanélküli.

Az első előadásban nagyon sok értékes adattal lettünk gazdagabbak, de sajnos nem kaptunk megnyugtató választ a kérdéseinkre.

A szociológus szemével nézve már számunkra reálisabb képet kaptunk a problémáról.

A konferencia kellemes hangulatban és nyitott kérdésekkel ért véget, a folytatás reményében! Igen tanulságos minikonferencia részesei lehettünk! Várjuk a folytatást, de talán már más témában!

FÁBERNÉ DOHÁNYOS MÁRIA

Besenyszög – Család és jog

Kissné Polgár Mariann gyámügyi előadó; Túri Szilvia, a családsegítő munkatársa; Hollik Zsuzsa gyermekjogi képviselő és Nagy Veronika tartottak előadást a kis létszámú, de érdeklődő közönségnek.

Mindnyájan megegyeztek abban, hogy a gyermekvállalás nagy felelősség, amely a család minden tagjától elköteleződést vár. Ezen feladatok szakmai hátteréről beszéltek az előadók.

Az előadásokat kötetlen, baráti beszélgetés és szerény vendéglátás követte.

NAGY VERONIKA

Biatorbágy – Testvéri kötelékek: társak és/vagy riválisok

A programot a Biatorbágyi Nagycsaládosok Egyesülete szervezte a Faluházban. Hangulatosan, konferenciához méltóan rendeztük be az előadás helyszínét. (Virágokkal feldíszített teremben, megterített asztalokkal, pogácsával és ásványvízzel vártuk vendégeinket.)

Az előadónak, Dr. Gőbel Orsolya pszichológusnak mind a személye, mind az előadása magával ragadó volt. Óriási sikere volt a hallgatóság körében! A kb. 1 órás előadás után rengeteg kérdés hangzott el. 19.00-kor, amikor hivatalosan zártuk a minikonferenciát, még utána is tolongtak az előadó előtt az emberek, hogy kérdéseket tegyenek fel. Mindenki úgy jött el a rendezvényről, hogy e nélkül az előadás nélkül nem szabadna nekikezdeni a gyermekvállalásnak.

Steiner Laura tagtársunk az előadásról a következőket írta: *„A kedvenc tanárom volt a tanítóképzőn. Már akkor ezt a nyugalmat, békét árasztotta. Akkor, 20 évesen már készített minket az anyaságra, sok mindent megfogadtam a tanításából, sokszor visszanyúltam hozzá. Ez az előadás is megerősített abban a hitemben, hogy érdemes küzdeni. Jó lenne folytatni vele a beszélgetést!"*

Összegezve, arra a megállapításra jutottunk, hogy az elején segítő szándékkal vállaltuk a minikonferencia szervezését, és végül mi kaptunk egy életre szóló élményt és információt!

Köszönjük!

TOMBOR KRISZTIÁN

Budapest, II. kerület – Család és kihívások 2011-ben

A Nagycsaládosok Szent Margit csoportja minikonferenciájának előadója Dudás Zoltán volt, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Szociális, Gyermekvédelmi és Gyámügyi Főosztályáról.

Előadását egy Gerhard Marx idézettel kezdte: „Ahol a változás szele fúj, ott egyesek falakat emelnek, mások pedig szélmalmokat építenek." A mai társadalomról szóló értekezés után arról beszélt, hogy mik azok a jogi és társadalmi intézmények, amelyek a gyermekek jólétét szolgálják (pl. magzatvédelem, gyermekvédelmi koncepció). Ezután statiszikai mutatókkal is alátámasztva arról beszélt, hogy gyermekes családban élni mennyivel jobb. Érdekes volt statisztikai számok tükrében is látni azt, amit mi mind tudunk: tovább és boldogabban élnek azok, akik családosak.

Kiemelte a magyar EU elnökség üzenetét a gyermekek érdekében: A család a társadalom legszilárdabb alapja, maga a nagycsalád pedig érték. A gyermekeknek alapvető joguk van ahhoz, hogy családban nőjenek fel. Előadónk pár gondolat erejéig kitért a gyermek- és ifjúságvédelmi szakellátásra és annak változásaira, valamint az új gyermekvédelmi törvényre is.

Az előadást követően jó hangulatú beszélgetés alakult ki, nehéz volt 19 órakor bezárnunk a minikonferenciát.

CSANÁDYNÉ LÁSZLÓNÉ, FRUZSINA

Budapest, X. kerület – Család és játék

A NOE Óhegyi csoportja is bekapcsolódott a március 26-i konferenciasorozatba, melyre igen vidám témával készültünk. Család és játék címmel csoporttagunk, Gyéressy Éva tartott előadást, aki egyébként négy fiú büszke édesanyja, elsőrangú fejlesztő pedagógus a kerületünkben, Kőbányán. Korábban már meggyőződhettünk magával ragadó előadói képességéről és gyakorlati érzékéről.

Éva most várakozásainkon is túltett. Az előadás a fejlesztő játékokról szólt. Némi elméleti bevezető után számtalan példát sorakoztatott fel. A sok-sok kivetített kép mellett az elkészített játékokat élőben is megszemlélhettük. Vécépapír gurigából várat, dugóból hajót, borotvahabból és tükörből rajztáblát, falevelekből memóriajátékot készítettek. Az előadásnak olyan híre lett, hogy azóta több anyuka kérte tőlünk a képeket, ötleteket. Nagycsaládos, kreatív szülők is sok új információval tértek haza.

Külön örömmel töltött el bennünket, hogy részt vett a konferenciánkon Márki László is, aki az előadást követő beszélgetésünk során elárulta, hogy megnézte a budapesti helyszínek témáit, és leginkább a miénk vonzotta. Hogy miért? Mert nagyon fontosnak tartja a játékot, és apaként, nagypapaként ő is szeret játszani a gyerekekkel.

Örülök annak is, hogy rendezvényünk nyomán előadónkat három médium is megkereste. Az előadásról beszámolt a Katolikus Rádió és az ECHO TV, az MR1 Kossuth Rádió Smink nélkül műsora pedig interjúra hívta meg Évát.

NÉMETH ADÉL

Budapest, XVII. Kerület – Család és női foglalkoztatás

Először Prech Erzsébet tagunk a „Család és női foglalkoztatás – a nagycsaládos anyák lehetőségei a munkaerőpiacon” címmel tartott előadást. Ismertette a lehetséges foglalkoztatási megoldásokat: távmunka, otthon végezhető munka, részmunkaidős foglalkoztatás, kötetlen munkaidős foglalkoztatás, ezek kombinációi. Nagy Károly református lelkész tagunk a „Családi konfliktusok kezelése (kommunikációs zavarok)” – a házasság, a család fontossága és összetartása témába avatott be minket. Megismerhettük a házasságkötések csökkenésének és a válások számának megdöbbentő statisztikáját. Mivel az előadáson több korosztály és különböző családi állapotú tagok voltak jelen, így általános információkat kaptunk a kommunikációs problémák megoldására. Különböző élethelyzetekből vett példákon keresztül, mindenkit elgondolkodtató tanulságos történeteket hallhattunk. A házasság szentsége, a házastársi hűség, a mai laza erkölcsű világ rejtette veszélyek, a rohanó, stresszes életmód mellett mennyire nincs idő a másikra, és mennyivel „egyszerűbb” és kellemesebb a munkahelyen panaszkodni, mint a „lángos-szagú feleséggel” megosztani a napi gondokat.

Czuczorné Gulyás Erika
Vild Orsolya

Budapest, XVIII. Kerület – A család és házasság

2011. március 26-án a Nagycsaládosok Szent Lőrinc Egyesülete Pestszentimrei Tagcsoportja minikonferenciát szervezett. A rendezvény címéül „A család alapja a házasság” mondatot választották. A témának a tragikus hazai és európai demográfiai helyzeten és az ezzel kapcsolatos aggasztó prognózisokon túl különös aktualitást adott az a tény, hogy az Európai Unió magyar elnöksége a család fontosságát azzal is hangsúlyozni kívánta, hogy március utolsó hetét a család heteként határozta meg.

A bevezető előadást a Nagybán házaspár (Edit és Ferenc) tartotta, akik először módot adtak a résztvevőknek az ismerkedésre. Nagybánék előadása – hűen az előzetes értesítőben közzétett címéhez: „Hogyan lehet karbantartani házasságunkat?” – részben elméleti szempontból, részben több gyakorlati példán keresztül próbált segíteni a házasságok tartóssá tételében.

A szünetet követően került sor az este második előadására, amelyet Méhész Ottóné (Éva) tartott. „A család alapja a házasság” címmel tartott előadásában lendületes stílusban vázolta fel a házasságokra leselkedő veszélyeket és ezek lehetséges megelőzési/elhárítási módjait. A házasfelek közötti kommunikáció fontosságát hangsúlyozandó, a résztvevőket két (házas)páros gyakorlat segítségével is szembesítette az egymásra hangolódás élményével. Az első gyakorlat világossá tette a feltétlen bizalom fontosságát, míg a második az érintés élményét tette kézzelfoghatóvá. Mindkét gyakorlat mély érzéseket és sokszor újszerű megtapasztalásokat váltott ki a résztvevőkből.

A jól sikerült estét a főszervező köszönő szavai zárták. A rendezvény a hasznos információkon és maradandó élményeken túl jótékonyan járult hozzá szűkebb pátriánk közösségi életének felvirágoztatásához is.

Ráczné Balogh Sarolta

Cégénydányád – Család, foglalkoztatás, önellátás

Minikonferenciánknak nagyon nagy sikere volt. Csoportunkban jelenleg 10 aktív család van, és egy olyan kis faluban élünk, ahol az összlakosság kb. 750 fő. Így nagyon meglepődtünk, amikor kezdett megtelni a terem, és lassan kiderült, hogy telt ház lesz.

A köszöntő és a Lisszaboni nyilatkozat egy részének felolvasása után polgármesterünk, Kelemen Róbert vette át a szót, aki Család, foglalkoztatás, önellátás címmel tartotta meg előadását.

Beszéde elején kitért az ideális családra, amely „házasságra épülő szeretetközösség, amit érzelmi kapcsolat tart össze", és a gyermek egészséges fejlődésének is színtere. Szólt a nevelés fontosságáról és a gyermek iránti felelősségről, s kiemelte a kölcsönös bizalom és a gondoskodás jelentőségét.

Kiemelte a munka szerepét a nevelésben, hangsúlyozta, hogy a munka értéke felbecsülhetetlen a jellem alakulása szempontjából, formálja a gyermek szemléletét, életcélt ad. Gyermekeink munkára nevelése különösen fontos manapság, amikor a munka becsülete eltűnt. Egy olyan generáció nőtt fel, amelyben sok gyermek nem látta a szüleit dolgozni, s így nincs követendő példa, életcél e gyermekek előtt. Beszélt a foglalkoztatási nehézségekről és arról, hogy az egyre nehezebb megélhetés sok családot felőröl.

A helyi lehetőségek közül kiemelte a polgármester úr az intézményi foglalkoztatást. Ennek keretében fontos cél az intézmények működőképességének és az álláshelyeknek a megőrzése. Beszélt még a közeli településeken lévő munkahelyekről, valamint a megváltozott közmunka rendszerről is.

A helyi értékteremtés és az önellátás fontosságának kapcsán előadónk beszélt a szociális földprogramról, a falusi turizmusról (a Kende-kúriáról és parkról, a Szamos menti települések templomairól, a tervezett kerékpárútról a töltésen Szatmárnémetiig). Kiemelte, hogy helyi összefogással fel lehet építeni a falusi turizmust: szálláshelyek kialakításával, vendéglátással, a helyi termékek értékesítésével, rendezvények szervezésével.

Az előadást követően a vendégek kérdései leginkább az önellátáshoz kapcsolódtak. Végül nagyon jó hangulatú beszélgetés alakult ki a résztvevők között.

DUDÁSNÉ JUHÁSZ RÉKA

Csanytelek – A gyermekkori pszichés problémák kezelése

A csanyteleki minikonferencián 30 nagycsaládos egyesületi tag, illetve több pedagógus és egyéb érdeklődő is részt vett. A jelenlévők nagy figyelemmel hallgatták meg Szabóné Harangozó Andrea: A gyermekkor pszichés problémái című előadását. Ebben szó volt a hiperaktivitásról, különböző pszichés és szorongásos zavarokról, a dadogás kialakulásának lehetséges okairól, valamint beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákról és a képernyő (a televízió és a számítógép) veszélyeiről. Előadónk kiemelte, hogy mennyire fontos a gyermeknevelésben a határok megvonása és ezek következetes betartatása a szülők részéről. Az apai és anyai szerepek fontossága után beszélt a gyermekek dicséretéről és büntetéséről, majd egy nagyon érdekes témáról: a gyógyító meséről. Ezt követően az egyik tagunk által készített sós aprósütemény és tea mellett kötetlen beszélgetés folyt.

Nagyon jól éreztük magunkat a minikonferencián, mindenki igen hasznosnak tartotta az elhangzottakat.

KÓSA FERENCNÉ

Dévaványa – Család és közösség

Dévaványán a Civil házban 2011. március 25-ikén, szombat délután érdekes előadásokat hallhattunk. Földesi Éva *„A családi válság kezelése – mediáció és coaching"* címmel tájékoztatta a hallgatóságot arról, miben és hogyan tudnak segíteni a családoknak problémáik megoldásában.

Petneházi Zsuzsa *„Család és egészséges élet"* címmel a jógagyakorlatok szerepéről, hasznáról, valamint a növényekben rejlő anyagok, vitaminok, rostok jótékony hatásairól tartott érdekfeszítő előadást.

Az előadások után izgalmas, érdekes beszélgetés zajlott, találó hozzászólásokkal.

SZARKA ISTVÁN

Debrecen – Család és a testvérkapcsolatok

Időutazás, avagy vélemények a Minikonferencia debreceni előadásáról a résztvevők „fésületlen" e-mailjeiből:

„A legelső gondolatom a rendezvényről az volt, hogy ez egy időutazás. Az előadók történetei a gyermekkoromba repítettek vissza. A beszélgetés lassan indult, de az előadók nyílt őszintesége feloldott minden feszültséget. Jó volt hallani a szórakoztató és gondolatébresztő történeteket. Az is kiderült, hogy a pszichológus is mindennapi problémákkal küszködő ember, s e folyamatban mindennapi életünk nélkülözhetetlen kovásza a család.

CZIBERE GYULA, HAJDÚHADHÁZ

„A Minikonferencia nagyon kellemes perceket szerzett számunkra. Az előadók családias hangulatban meséltek élményeikről, saját testvérkapcsolatukról és gyermekeik harcáról, ill. összetartásáról.

Világossá vált számomra, hogy ugyanezen problémák nemcsak nálunk, de más családoknál is előfordulnak. Megerősítést kaptam abban, hogy gyermekeink rivalizálása és összetartása, a szülőkhöz való hozzáállása, a kellemetlen és a szeretetteljes történetek adják összességében egy nagy család igazi savát-borsát."

SIPOSNÉ MARIKA

„Jó ötlet volt olyan testvéreket hívni, akik „kis családból" származnak, mégis 5-5 gyermeket nevelnek. A felhozott életpéldákból mintha saját múltunk egy-egy részletét hallottuk volna. Ez azt jelenti, hogy a nagycsaládosok sokszor hasonló problémákkal, helyzetekkel találkoznak gyermekeik nevelése során."

GYARMATI BARNÁNÉ GYÖNGYIKE

„A találkozó alkalmával felelevenedett a gyermekkorunk, testvéri kapcsolataink. Ennek kapcsán felvetődött, menynyire sajátosan és különbözően – életkor, testvérsorban betöltött hely, családi konstelláció függően – éljük meg testvérként a közös életutunk során zajló eseményeket. A múlt eseményei visszaidézésével önkéntelenül összehasonlítottuk a mi gyermekkori és gyermekeink jelenlegi sorsát, majd megállapítottuk, hogy most, akár a múltban, is nagy szükség van a szülők szeretetteljes, találékony, türelmes, humoros bölcsességgel végzett terelgetésére."

FEKETÉNÉ DR. PÁL ILONA

„Amikor először gondolkoztam el azon, hogy kit/kiket lenne érdemes meghívni, rögtön eszembe jutott Berényi Rita. Ő volt a 2004-es minikonferenciánk előadója is. Mikor felvette a telefont, mintha csak tegnap lett volna, ott folytattuk, ahol akkor abbahagytuk. Pedig Rita és testvére, Berényi András városunk neves szakemberei (pszichológus, családterapeuta), számtalan előadás, konferencia rendezői, előadói. Hamarosan kiderült, hogy mindketten vállalják az előadást a testvérkapcsolatok témában. Berényi Andrást „bábánknak" tartjuk, hisz egyesületünk megalakulásakor segített létrehozni közösségünket. Így aztán nem is lepődtem meg a családias hangulatú, nagyon bensőséges, igazi mély gondolatokat ébresztő előadásukon. És igen jól választottunk moderátort: M. Tóth Ildikó (DTV) igazi, vérbeli, professzionális beszélgetésvezető volt."

RADNAINÉ FILEP ILDIKÓ

Érd – A működő család

Az érdi Szepes Gyula Művelődési Központ adott otthont minikonferenciánknak.

Ozsda Erika, a Művelődési ház igazgatóhelyettese vezette a beszélgetéseket két nagyon érdekes emberrel: Koltay Gergellyel, a Kormorán együttes zenészével, valamint Lackfi Jánossal, aki író, költő, műfordító és szerkesztő.

Koltay Gergely, 3 gyermek édesapja az élettel, a családdal és a munkával kapcsolatos gondolatait osztotta meg velünk. Saját gyermekkora, úgy véli, azért volt igazán boldog, mivel szülei sosem érzékeltették gyermekeikkel azon problémákat, amiket átéltek. Arra nevelték őt és bátyját, a filmrendező Gábort, hogy a család a legfontosabb.

Véleménye szerint egy család akkor tud normálisan működni, hogyha az apa, az anya és a gyermekek is tudomásul veszik és tisztelik egymás gondolatait, illetve döntéseit. Az előadó szerint a család a társadalom legfontosabb alapegysége, a nemzeti tudat őrizője. A beszélgetés végén kiemelte még, hogy az a legfontosabb, hogy meg tudjuk fogni egymás kezét és ne távolodjunk el egymástól.

Lakcfi János, 5 gyermek édesapja a nagycsalád örömeiről, nehézségeiről beszélt könnyed humorral fűszerezve. Nagycsaládosnak lenni szerinte extrém sport, nincs szükség más adrenalin forrásra. Vidám epizódokkal „illusztrálva" beszélt az életről, a család és a munka összeegyeztethetőségéről. Kiemelte, az emberek különbözőek: eltérő értékekkel, eltérő sorsokkal, de mindegyik mögött ott van a család, amire bátran támaszkodhat.

A két vendégünk fergeteges volt, reméljük, máskor is lesz ilyen beszélgetésekre alkalom.

ISÉPYNÉ BADICS GYÖNGYI

Felsőzsolca – „Hogyan éljünk barátságban a vízzel?”

A rendezvényen teljes létszámmal vettünk részt, mind a 30 tagcsaládunk ott volt, mert a téma mindannyiunkat súlyosan érinti. A ránk szakadt bajban rájöttünk, hogy nagyon fontos, a világon a legértékesebb dolgok egyike az emberi kapcsolatok építése, ápolása. Nagyon jólesett, hogy egyik család odafigyelt a másikra, segítettük egymást. Az egyesületünkben olyan erő kovácsolódott, hogy bizalmasabban tudunk fordulni egymáshoz. Úgy tudunk barátságban élni a vízzel, hogy gyermekeinkkel sétálunk a Sajó-vízparton, és nézzük az óriási gépek munkáját, ahogy építik az új gátat. A gyerekek részére horgászversenyt szervezünk, és minél több vízparti rendezvényt szeretnénk kipróbálni. Pl. csónakázást, amelyről eddig hallani sem akartunk a félelemtől. Nagyon hasznos volt ez az egy témára összpontosító beszélgetés. Megnyugtató volt, hogy a konferencián részt vett városunk polgármestere is. Máskor is szívesen tartunk ilyen rendezvényt.

LÁSZKA BÉLÁNÉ

Gábortelep – Család és testi-lelki egészség

A Gábortelepi „Kuckó” Nagycsaládos Egyesület az alábbi témakörökben tartott minikonferenciát.

1, A család és a média, előadó: Kovács Erika
2, A család és az egészséges életmód, előadó: Nagy Henrietta
3, A család és a mese, előadó: Pleskonicsné Lengyel Mária

A konferencián 25 tagcsaládunk képviselte magát, 36 fővel. Bohusné Tóth Valéria, a konferencia levezető elnöke először felolvasta a NOE által küldött, „EURÓPA: A CSALÁD AZ ELSŐ!” című körlevelet és a NOE honlapján talált „Egy gyermek levele szüleihez” című írást.

Kovács Erika, a Békés Megyei Hírlap újságírója tartott érdekes előadást az első témakörről. Erika a család és a média szerepét választotta témának, amiről nagyon érdekes előadást tartott. Szó volt a tévézési, újságolvasási szokásokról és a számítógép-internet hatásáról, amelyek kihatnak az egész családra. Kiemelte, mennyire fontos, hogy a szülők odafigyeljenek arra, hogy mit néz és olvas a gyerek.

Nagy Henrietta területi védőnő az egészséges élelmiszerekről, a szükséges vitaminokról és a kisgyermekkori fogápolásról beszélt. Az előadást színes képekkel, fotókkal illusztrálta. Felhívta a figyelmet a különböző szűrővizsgálatokra. Majd Pleskonicsné Lengyel Mária a család és a mese című, képekkel illusztrált előadását élvezhette a hallgatóság.

GRIECS GYÖRGYNÉ

Gyula – Család és jogi tájékozottság

Az előkészületeink már februárban elkezdődtek az előadók keresésével. Nagyon segítőkészen és szívesen mondtak igent.

Lovászné dr. Polyák Katalin a gyermeki jogokról, kötelezettségekről, szülői felügyeletről beszélt, majd Dombvári Kinga védőnő a kamaszok felvilágosításáról, a szülő-gyermek kapcsolatról. Egyéni kérdésekre, beszélgetésre volt lehetőség az előadások után. Szórólapokat, könyvajánlatokat kaptunk.

Jól éreztük magunkat, örömmel figyeltem az egyéni beszélgetéseket felnőttek és gyerekek között is, mintha félszavakból is tudnák: egy csapathoz tartoznak, közvetlenek, befogadók, érdeklődők. Köszönjük a vezetőség segítségét!

SZENDREINÉ DUDÁS ILDIKÓ

Heréd – Család és hitünk a családban

A minikonferenciával újabb esélyt kaptunk tagcsaládjaink közösségé fejlődéséhez, és egyben bemutatkozhattunk az esetlegesen érdeklődőknek.

Kissé csalódottan vettük tudomásul, hogy a nagy izgalommal teli készülődésünknek nem sok eredménye volt... már a létszámunkat illetőleg. Az a helyzet, hogy nagyon minimális (szám szerint három) tagcsaládunk vett részt az összejövetelünkön.

A „család ezer arca” program keretében rendezvé-

nyünknek „A család és hitünk a családban” címet adtuk. Ezen a vezérfonalon elindulva beszélgettünk vallásról, hitről és a családunkba vetett hitünkről, bizalomról, szeretetről. A tematikusan szépen felépített előadás vetítéssel kezdődött, amit aztán kellőképen kivesézhettünk: ki-ki elmondhatta a véleményét a témával kapcsolatban. Érdekes elméletekkel tárgyaltuk meg a világgal szembeni előítéleteinket és ösztönös bizalmunkat is.

Petőfibányáról hívtuk meg vendégelőadóként az „Első szeret” baptista közösség tagjait. Közel 7 család érkezett gyermekeikkel együtt hozzánk. Készültek a gyerekeknek kukorica csuhé-virág készítéssel, gitárkísérettel énekeltek, rajzoltak, játszottak kicsikkel és nagyobbacskákkal egyaránt. Sok megvalósításra váró ötlettel készülünk szembenézni a jövőnkkel.

SZAPPAN KRISZTIÁNNÉ, MÁRIA

Hódmezővásárhely – Család és generációk

A HÓD-KUCKÓ Nagycsaládos egyesület elnöksége a NOE által meghirdetetett minikonferencia sorozathoz csatlakozva „A család ezer arca – A többgenerációs család” címmel szervezett minikonferenciát. Előadóul sikerült megnyernünk Szenti Tibor néprajzkutató írót, Dr. Benczédi Ferencné nyugalmazott pedagógust, nagycsaládos nagymamát, alapító tagunkat, valamint Karadag Diána szociális munkás tagtársunkat. A konferencia vezetését Arany-Tóth Katalin háromgyermekes anyuka vállalta magára.

A konferencia lebonyolításához Sós Csilla könyvtárigazgató segítségével a Németh László Városi Könyvtár olvasótermében kaptunk helyet.

Szenti Tibor előadásában arról beszélt, hogy a család az ősidőktől az emberi együttélés alapvető formája, melynek tartópillére az anya. Az anyaság a termékenység jelképeként isteni tiszteletet is nyert már a primitív népek közösségében. Erről árulkodnak a régészeti leletek között szép számmal felfedezett termékenység szobrok, melyeket nőalakban mintáztak meg. Az anyák központi szerepet kaptak az

anyajogú társadalmakban: a család összetartása mellett például a tűz őrzése is az ő feladatuk volt. Mindez a népi építészetben a tűzhelyek kialakításában, központi elhelyezésében is megfigyelhető. Ez az ősi családmodell többgenerációs volt, hiszen a család egy gazdasági egységet alkotott, melynek fennmaradása megkívánta a nemzedékek összefogását.

Dr. Benczédi Ferencné saját családjából vett példákkal arról beszélt, hogy a többgenerációs családban a nagyszülő biztosítja az állandó támaszt, ő az állandóan elérhető, a segítő, titkon nevelő. Nagyon fontosnak tartja, hogy a családtagok egymás iránti bizalmukat megőrizzék. Ezzel kapcsolatban beszámolt arról, hogy ő ún. „zsákszerepet” játszik, a gondokat, bajokat meghallgatja, de soha tovább nem adja. A szülőknek, nagyszülőknek nem szabad sohasem elfelejteniük gyermekkori élményeiket, amikor saját gyermeküket, unokáikat nevelik. A napi feladatokat rangsorolni kell, a portörlést, mosogatást el lehet halasztani annak érdekében, hogy a gyermek érezze, törődnek vele. Befejezésül Gabi néni felhívta a hallgatóság figyelmét arra, hogy a nagycsalád egészséges működésének egyik fontos feltétele, hogy az áldozatokat szeretettel kell meghozni, hogy ne érezzük és ne is éreztessük magunkat mártírnak.

Karadag Diána előadása is történelmi áttekintéssel kezdődött. Az előadó a 18. századtól követte nyomon a többgenerációs családmodell fejlődését. A nagycsaládok felbomlásának terméke az ún. nukleáris család, ahol már csak legfeljebb két generáció: szülők és gyermek(ek) élnek együtt. Ma már a legtöbb lakás kialakítása, mérete sem kedvez a nagyobb létszámú, több korosztályos családok együttélésének. Pedig az együttélésnek lennének ma is hasznos következményei: segítene a tolerancia, az együttműködési készségek fejlesztésében, ezenkívül a fiatalok a múlt értékeit is megismerhetnék a nagyszülők elbeszéléseiből.

Hozzászólások következtek, melyekben a felszólalók felhívták a figyelmet az idősgondozás feladataira, a nagyszülők gyereknevelő szerepére, a hivatásos nevelőszülők munkájára, valamint arra, hogy a gyermeknevelésben az utóbbi években elterjedt, tévesen értelmezett tolerancia milyen károkat okozhat. Azok, akiknek gyermekkorukban a családjuk nem tudott vagy nem akart szilárd világképet adni, mondván, hogy annak kiválasztása, megtalálása a gyermek feladata, ma szülőként még kétségbeejtőbb helyzetben vannak, hiszen képtelenek nevelni gyermekeiket.

A konferencia szünetében a jelen lévő helyi sajtónak (Hódmezővásárhelyi Városi TV, Vásárhelyi Hírek internetes újság, Rádió-7, PROMENÁD.Hu) Kárász Józsefné, a nagycsaládos egyesület elnöke nyilatkozott.

KÁRÁSZ JÓZSEFNÉ, LEA

Iváncsa – Család és a mindennapok veszélyei

2011. március 26-dikán, szombaton délután 17:00-19:00-ig tartó minikonferenciánkat a Faluházban tartottuk, 25 fő részvételével.

A levezető elnök Joóné Nagy Ibolya, az iváncsai Szóváltás újság szerkesztője volt. Ismertette „A család az első!" mottójú minikonferencia sorozat lényegét, és felolvasta az Európai Nagycsaládos Szövetség Lisszaboni nyilatkozatát.

Konferenciánk címe „A család és a mindennapok veszélyei" volt.

Az első előadást Veszeli Józsefné védőnő és Farkas Attila mentőtiszt tartotta az otthoni kisgyermek balesetekről és az elsősegélynyújtásról. Többek között a vérzésekről, törésekről, idegentest eltávolításáról, a bölcsőhalálról stb. volt szó. Fontos dolgok ezek, hiszen bármikor kerülhetünk olyan helyzetbe, amikor a hallott módszereket tudjuk alkalmazni, és ezzel esetleg életet menthetünk. Ezek az információk nemcsak a gyermekek, hanem felnőttek számára is hasznosak lehetnek. A hallgatóság között voltak óvónők is, akik munkájuk során bizony találkozhatnak, sőt találkoznak is balesetekkel. Gyakorlati bemutató volt a kar sérülésének ellátásáról, a kötözés fajtáiról, a stabil oldalfektetés módjáról és fontosságáról, szükség esetén a szakszerű és gyors mentőhívásról.

A második előadást Kovács Zsolt rendőr törzszászlós, egyesületünk tagja tartotta a drogprevencióról. A drogok fajtáiról, hatásairól, használati módszereiről és felismerésükről hallhattunk tájékoztatást. Már az őskorban használtak növényi eredetű, hallucinációt okozó anyagokat betegségek gyógyítására, szellemidézésre, varázsláshoz. Ma már mesterségesen előállított kábítószerek is forgalomban vannak. A 90-es évektől a kábítószer-fogyasztás fontos jogi, szociális problémává vált, és a politikai-gazdasági változások következtében Magyarország nemcsak tranzitország, hanem célország a kábítószerkereskedelemben. Sajnos a mai világban minden serdülő gyerek találkozik valamilyen szinten a drog különböző fajtáival, nem tudjuk ettől megvédeni őket. Annyit tehetünk, hogy nagyon figyelünk minden jelre. Gyermekünk bizalmának megszerzése is elengedhetetlen a megelőzésben, és ha szükséges, tudnunk kell, hová fordulhatunk segítségért. A szülők jelentős többsége nem ismeri a drogokat, annak fajtáit és jeleit, így nem tudnak időben reagálni. Az előadáson elhangzott általános jelekre nem árt figyelnünk (alvási és étkezési zavarok, titkolózás, hullámzó kedélyállapot, váratlan reakciók, kábítószer-fogyasztással kapcsolatos holmik megjelenése, pl. cigarettapapír, pipák, borotvapengék, injekcióstűk stb.). Nagyon érdekes és tanulságos volt mindkét előadás.

HAJDÚ ZOLTÁNNÉ, MARIKA

Kecskemét – Család és családdá válás

Jeney Gábor, a Kecskeméti Főplébánia plébánosa, családügyi referens tartott előadást „A család helyzete a mai társadalomban" címmel. Címszavakban:

- A családi fészek fix hely, jó oda visszamenni.
- A családban másokért élünk, másokat szolgálunk.
- A házasság után megszűnik az én és létrejön a mi.
- A családban létre tudjuk hozni az összetartást.
- A társadalom túlhajszolt.
- A család a béke szigete.
- A társadalom értékválságban szenved.
- Békesség, a másikra odafigyelés, áldozatvállalás.
- A boldog családokból testileg, lelkileg egészséges gyermekek kerülnek ki.
- Egy jól működő család a társadalom legnagyobb értéke.

Nagy Sándorné, egyesületünk tagja családi napköziket vezet. Az ő előadása a „Család és a játék" címet kapta. Öt gyermeke és már unokái is vannak. Náluk megtanulták a családtagok, hogy mindenből lehet játékot készíteni. Azzal a kamasszal, akivel kisgyermek korában játszottak, később lehet beszélgetni.

A játékra képes ember mindig boldogabb. Az érzelmi nevelésben a család szerepe nagyon fontos. Egyes kutatások szerint az érzelmi intelligencia (EQ) még fontosabb is, mint az értelmi intelligencia (IQ). A játéknak nevelő hatása van. Képességeinket a játékból nyerjük.

A szocializáció első példaadó helye a család. A játék közben sok dolog válik természetessé anélkül, hogy tanítanánk rá. A játékon keresztül meg lehet tanítani a gyermeket a kitartásra, a bizalomra.

A szójátékok a szókincset is fejlesztik. A kézzel való játékok mindenhol kéznél vannak, mindenhol játszhatóak. Az eszköz nélküli játékoknál mindig a másikra kell figyelnünk. Fontosak a saját készítésű játékok.

FEKETE LÁSZLÓ

Kétsoprony – Család és gyermeknevelési problémák

Nagy izgalommal vártuk a konferencia estéjét. Meghívtuk közénk D. Nagy Anikó pszichológust, akit a falunkban többen is ismernek személyesen. Eljött vele egy jó ismerőse, Pappné Hüttner Csilla, ifjúsági és gyermekvédelmi felelős is.

A Lisszaboni nyilatkozat felolvasása után Csilla érdekes dolgokat mesélt a tanárok és a diákok, valamint a szülők kapcsolatáról. Fél óra elteltével Anikó vette át a szót. Tőle megtudhattuk azt, hogy milyen fontos a szülő és a gyerek közti kapcsolat. Nem voltunk ugyan sokan, de annál érdeklődőbb volt a társaság. Még a légy zümmögését is lehetett volna hallani, annyira csendben érdeklődve figyelt mindenki. Az egyetlen apukát sikerült kis híján zavarba hozni, amikor az apai szerepekről esett szó. Fél nyolc körül fejeztük be az érdekes beszélgetést.

Készültünk egy kis házi süteménnyel és üdítővel. Elhatároztuk, hogy máskor is rendezünk hasonló összejövetelt a nagy érdeklődésre való tekintettel.

MEGYERINÉ ZÁVOGYÁN MÁRIA

Kiskunfélegyháza – Család és vallás

A kiskunfélegyházi minikonferencia Család és vallás címmel került megrendezésre Kiskunfélegyháza Polgármesteri Hivatalának dísztermében. Köszöntőt mondott Kapus Krisztián, Kiskunfélegyháza polgármestere.

Bevezetőül Vajda Piroska újságíró, a konferencia moderátora a Lisszaboni nyilatkozatból olvasott fel részleteket. Hatvani Zsófia református lelkész a család bibliai alapjairól beszélt. Hostyánszki Péter, az Őskeresztyén Apostoli Egyház lelkipásztora is tartott előadást. Végül Seffer Attila, a Sarlós Boldogasszony Plébánia káplánja a házasságok megromlásának okairól beszélt. Feketéné Prikkel Andrea a környezettudatos magatartásról tartott előadást, majd a hordozókendőket és a mosható pelenkákat mutatta be Vízhányó Emíliával.

Ezek után Kiss Anna és Könyves Teréz, az „Egyesület gyermekei" Zelk Zoltán Este jó és Gerő Sándor Hívő család című versét mondták el, majd Tarjányi Dorottya a Nyomorultakból Cosette dalát énekelte. A TKIKI Művészeti Iskola Vonószenekarának színvonalas műsorát hallgattuk az előadások között. Zárásként elénekeltük a Tavaszi szél vizet áraszt című népdalt. A Parakletos könyvesház és a P&P LIBRIFER kiadó is bemutatkozott. Gyermekfoglalkozás a Díszterem melletti helyiségben volt.

TARNÓCZKI SÁNDORNÉ, TÜNDE

Köröstarcsa – Család és egészség

A Nagycsaládosok Köröstarcsai Egyesülete „A család és az egészség" cimmel rendezett kiskonferenciát a Szabó Károly Művelődési Házban.

Első előadónk, dr. Patzer Tímea Mária fogorvos a helyes táplálkozásról, a szájhigiéniáról, a gyermekek fogazatának kialakulásáról, a fog- és ínybetegségek megelőzéséről és gyógyításáról, a szűrővizsgálatok fontosságáról beszélt. Bemutatta a különböző fogmegtartó kezeléseket, az iskolafogászat jelentőségét. A fogorvosnő férje, dr. Bácskai Tamás gyógyszerész három

témakör mentén tartotta meg az előadását. Egészséges életmóddal, helyes táplálkozással, sok mozgással erősíthetjük immunrendszerünket, hogy elkerülhessük a betegségeket. Ha pedig már megbetegedtünk, a gyógyszerek mellett pihenéssel támogassuk szervezetünket a betegség leküzdésében! Nagyon büszkék vagyunk rá, hogy részt vehettünk egy ilyen nagyon fontos programban. Reméljük, sokan figyeltek ránk, és erősödött a közösségi szerepvállalásunk.

RÓBERT LÁSZLÓNÉ, ERZSI

Lakitelek – Család és egészségmegőrzés

Minikonferenciánk helyszínül a Művelődési Házat választottuk, s a rendezvényre a község minden lakóját meghívtuk. Erre az alkalomra elkészítettük az egyesület molinóját, amit a rendezvény helyszínén ki is függesztettünk.

A Lisszaboni nyilatkozat felolvasása után Kökény Imre és Kökény Imréné, Lakitelek és környékén működő gyógymasszőrök előadást tartottak. Vetítéssel színesítve, az alábbi témákról volt szó: az egészség fogalma; testünk táplálása; mindennapi mérgeink; hit, remény, szeretet.

A hallgatókat az előadás témái nagyon megérintették, komoly beszélgetés alakult ki. Az előadás ideje alatt a gyermekeknek Dávid Orsolya, a Művelődési Ház programszervezője tartott kézműves foglalkozást.

KUTASINÉ SZOMBATI MÁRTA

Miskolc (Nagycsaládos Egyesület) – A házasság szerepe a mában

A Miskolci Nagycsaládosok Egyesülete idén fennállásának 20. évfordulóját is ünnepli, ezért arra törekedtünk, hogy a minikonferenciánk is a kezdetekhez nyúljon vissza. Amikor 1991-ben elindultunk egy agilis sokgyermekes anyuka vezetésével, a gyermekeken kívül egy valami volt, ami összefogott minket: a házasság, amelyből gyermekeink származnak.

Ma, amikor a házasságok száma egyre csökken, és a felbomló családok hátrányát saját gyermekeink szenvedik el, a házasság ügye még fontosabb, ezért ezt választottuk rendezvényünk témájául.

Konferenciánkat szervezve az itt lakó népesség érdeklődési szintjének ismeretében nem dédelgettünk álmokat – megpróbáltuk elérni azokat, akiket lehet. Ennek első lépése volt az, amikor az egyik szervezőnk a Tiszáninneni és Tiszántúli sugárzási lefedettségű Európa Rádióban adott riportot e számunkra fontos eseményről. Az időzítés és a hangulat is nagyon kellemesre sikeredett a rádiós beszélgetés során – ekkor már tudtuk, hogy a kérdező-szerkesztő Beély Katalin 31 évnyi rádiós múltjával támogat bennünket, és moderátorként elvállalja a konferencia levezetését. A hirdetéseink másik felét az a feldobott színvilágú, havi levél adta, amelyet minden tagcsaládhoz eljuttattunk, benne a meghívóval.

Előadóink meghívásakor arra törekedtünk, hogy a házasságot minden értelemben megpróbáljuk körbejárni. Dr. Gaál Nóra szakértelmével tekinthettük át, hogy a jog szerint mi is a házasság. A törvények mellett azonban az emberek lelki világát is figyelembe akartuk venni, és Korom Ádám lelkipásztort kértük meg arra, hogy – nem lelkipásztori minőségben, de – beszéljen arról, szerinte mi a jó házasság titka. Ő a dolgokat a másik oldaláról kezdte el vizsgálni: diplomamunkájában a pszichológia eszközeivel feszegette, milyen is, amikor felbomlik egy család. Mint elmondta, őt a szomorú tények mégsem arra ösztönözték, hogy a válásról beszéljen, hanem 7 éve azon munkálkodik, hogy megelőzze azokat.

Az előadásokra kicsiny, de annál lelkesebb közönség verődött össze, köztük néhány fiatal is, aminek nagyon örültünk. Jó volt, hogy az előadásokban volt egy adag humor is, és minden előadó megpróbálta bevonni a közönséget. Külön örültünk annak, hogy tagjaink az előadásokat követő beszélgetések során maguk is vallottak nehézségeikről, örömeikről. A rendezvényen láthattuk, mennyire jogos a házasság, és hogy olykor a saját humorunk mutatja meg a házasságaink legnehezebb, de egyben legszebb pillanatait is, valamint hogy a legnagyobb összetartó erő a szeretet. Egy házasságban eljöhet újra az ismerkedés és akár az agytépés ideje is, de kellő szeretet mellett az a házasság lehet az a közösség, amelyben az ember szívesen megöregszik a másik mellett.

KOROM ÁDÁM

Miskolc (Szivárvány Egyesület) – A gyermek egészsége

A minikonferencia a Lisszaboni Nyilatkozat felolvasásával kezdődött, utána Lovas János Tibor egészségfejlesztő, mentálhigiéniás szakember tartott érdekes előadást A gyermek egészsége címmel. A gyermek egészséges fejlődése függ belső (pl. öröklött adottságok, alkati sajátosságok), valamint külső feltételektől is (természeti és társadalmi kör-

nyezet). Az egészséget befolyásoló sok tényező közül kiemelte az előadó a család szerepét. Az „Ép testben ép lélek” jelmondata a gyermek egészsége és életminősége szempontjából fokozottan érvényesül. A gyermeknek joga és érdeke, hogy szükségletei a lehető legmagasabb szinten kielégítésre kerüljenek.

Az előadás következő részében a gyermeki jogokról esett szó. Álljanak itt ezek felsorolás szinten: Minden gyermeknek joga van a szeretethez és a gondoskodáshoz; a megfelelő és egészséges táplálkozáshoz; tanulni és iskolába járni; az egészségügyi ellátáshoz...

Minden gyermeknek joga van játszani. Mindezt pár mondattal is kiegészítette meghívott előadónk. A gyermek személyiségének fejlődéséhez elengedhetetlenül szükséges a játék, amely a gyermeknek alapvető tevékenysége és elidegeníthetetlen joga. A játék a gyermek számára semmi mással nem pótolható tevékenység, magában hordja az önfejlődés, az önbecsülés, az önértékelés lehetőségét és erősítését/erősödését.

Előadása végén Lovas úr kiemelte: a gyermek érdekei érvényesülésének hatékony garanciája, ha nem pusztán érdekes és támogatandó gondolathalmazként, hanem folyton alkalmazandó szemlélet- és gondolkodásmódként értelmezzük. Fő cél kell hogy legyen, hogy minden gyermek az elérhető legjobb életminőségben éljen, és befuthassa azt az életpályát, amelyre adottságai, tehetsége, képességei alkalmassá teszik. Végül kötetlen hozzászólásokkal is megbeszéltük az előadás egyes részeit.

BRUNYÁNSZKI JÁNOSNÉ, KATALIN

Mohács – Családi nevelés, mint érték

Minikonferenciánk megszervezéséhez nagyon rövid idő állt a rendelkezésünkre, ennek ellenére úgy gondoljuk, nagyon jól sikerült. A kezdeményezéshez a város nagyon pozitívan állt hozzá, és a Nők Egyesülete Mohácsért szervezet is támogatott bennünket.

Úgy gondoltuk, ha sok embert akarunk megmozgatni, akkor az csak neves előadóval sikerülhet. Így felkértük Dobos Lászlót, a Pécsi Hittudományi Főiskola tanárát, és ő első szóra elfogadta meghívásunkat.

A rendezvényre sikerült megkapnunk Mohács egyik legjelentősebb helyszínét, az Ifjúsági Centrumot. Az IC vezetője is nagy lehetőséget látott a kezdeményezésünkben, és támogatta rendezvényünket.

A minikonferencia ünnepélyes hangulatban kezdődött. Alpolgármester asszonyunk, Készné Lebő Zsuzsanna nyitotta meg a rendezvényt, majd a gimnázium diákjai rövid, családról szóló műsorral kedveskedtek. Ezután a NOE részéről beszéd, majd a Liszaboni Nyilatkozat felolvasása következett.

Ezt követően meghívott vendégünk, Dobos László tanár úr „Családi nevelés” címmel tartott rendkívül érdekes és mindannyiunk számára tanulságos előadást. A rövid szervezési idő ellenére kb. 100 fő vett részt a minikonferencián. A közönség sorai között sok szülő, nagyszülő, pedagógus, családsegítős munkatárs és a tanár úr számos volt tanítványa ült.

A visszajelzések azt mutatják, hogy a résztvevők nagyon jól érezték magukat, és sokan megköszönték csoportunknak a kezdeményezést.

TADITS LÁSZLÓNÉ ANDREA

Monor – Család mint érték

Minikonferenciánkat a Nagycsaládosok Monori Egyesületének helyiségében tartottuk. Husz Enikő tagtársunk, aki önkormányzati képviselőként és református lelkészként is sok idejét áldozza a közösség(ek) javára, vitaindító előadást tartott.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia döntése nyomán 2010. december 26-án kezdődött hazánkban a Család éve. A megnyitás alkalmából a konferencia körlevelet adott ki. A körlevél foglalkozik a családok sorsával Európában, különösen hazánkban.

A mai ember önzése, „önmegvalósítása” következtében nincs tekintettel a másik emberre, a közösségre, még saját

jövőjére sem. Gyakran félünk meghozni életünk nagy döntéseit, elkötelezni magunkat a sírig tartó hűségre egy jó házasságban. Pedig milyen nagy szükség van válságos helyzetekben egy összetartó közösségre és ennek alapsejtjére, a szerető család biztonságára!

Ezután ismertetésre került a „Lisszaboni nyilatkozat", amely 2004. március 27-én a II. Európai Nagycsaládos Konferencián született.

A Család éve segít bemutatni, hogy a nagycsalád érték, a sok rendezvényt a média sem hallgathatja el. A NOE felhívja a figyelmet: minden energia és pénzeszköz, melyet a gyerekekre áldozunk, a jövőnkbe történő befektetés. Nem elég az anyagi ösztönzés, hogy valaki családot alapítson, társadalmi szemléletváltásra is szükség van!

A magunk eszközeivel ezen a konferencián is a „nagycsalád" értékeire hívtuk fel a figyelmet, reményeink szerint eredményesen.

VITÁLISNÉ MALIK JUDIT, SZŐNYINÉ GÁBOR MÁRIA

Mosonmagyaróvár – Család és természetvédelem

A mosonmagyaróvári Életfa Egyesület is megtartotta március 26-án a minikonferenciát. Eredetileg Család és a környezeti nevelés volt a rendezvény címe, de néhány nappal korábban kiderült, hogy felkért előadónk gondolt egy merészet, és azt mondta, hogy a környezeti nevelésről ne négy fal között beszéljünk, és pályázati pénzből szervezett nekünk egy buszos kirándulást az ausztriai Duna-ártér Nemzeti Parkba. Egy ilyen lehetőséget nem szabad kihagyni, így természetesen örömmel mentünk – viszont úgy gondoltuk, hogy ha vállaltunk minikonferenciát, akkor azt meg is tartjuk. Így sürgősen kerestünk egy másik előadót, aki valószínűleg Közép-Európa egyik legjobb botanikusa, és a sajtóban már a következő címmel hirdettük meg a programot: **A család és a növényvilág**.

A kirándulást pedig úgy „terveztük", hogy buszunk a minikonferencia kezdete előtt 20 perccel érkezzen vissza a konferencia helyszínére. A kirándulás résztvevői egyenesen a konferenciára értek haza.

Ahogy a képen is látszik, kicsit „viharvert" a csapat, nem „konferenciaképes" öltözékben jelent meg az előadáson, de sikerült összekötnünk egy kellemes kirándulást és a vállalt feladat megtartását.

LAUER KATALIN

Nagybánhegyes – Család és a hit, erkölcsi nevelés

Család és a hit, erkölcsi nevelés címmel Lászlóné Házi Magdolna evangélikus lelkész a Református Gyülekezeti Házban tartotta meg magas színvonalú előadását az érdeklődő hallgatóságnak.

A program a vendégek fogadása után rövid megnyitóval és a Lisszaboni nyilatkozat felolvasásával kezdődött, majd az előadást hallgattuk meg. A cím adta gazdag témakörből a legfontosabbakat igyekezett kiemelni előadónk, a következőket érintette konkrétan:

- Házasság, család, családtervezés
- A házasság definíciója, eredete, célja
- A születendő életekért való felelősség, születésszabályozás, fogamzásgátlás
- A család közösségi életére vonatkozó jellemzők funkciója (pl. kötődés-taszítás, lojalitás, családi mítoszok, titkok)
- Krízispontok a családi életben
- A keresztyén normák érvényesülése a családi életben
- Szeretetnyelv
- Következetesség a nevelésben (nevelés példaadással)

Az előadást beszélgetés, teázás és sütemények fogyasztása követte. A gyerekeknek játszóházat szerveztünk, és filmvetítés is volt.

MOLNÁRNÉ IVÁN ÉVA

Nógrádsáp – A család és a generációk

2011. március 26-ika nagy nap volt egyesületünk, ill. kis falunk életében is. A NOE felhívásának eleget téve, mi is megrendeztük a Család éve tiszteletére az „Európa: A család az első!" mottójú minikonferenciát.

Érdekes módon a témakörök, ill. az előadók személye nem is volt kérdés. Egyértelmű volt, hogy miről is szóljon a konferencia. Arról, ami számunkra a legfontosabb. Az általunk kívánt témakörökhöz már csak az előadók hiányoztak. Így kapott felkérést az előadás megtartására „A hit és a család" témakörben dr. Beer Miklós püspök atya, „A család és az iskola" témakörben Pintér Ildikó, a helyi Általános Iskola és Szakiskola pedagógusa, „A család és az idős ember" témában Szabó Ágnes, a Rétság Kistérség Szociális Szolgáltató Központ intézményvezetője.

A minikonferencia közzététele mellett gyermekrajz pályázatot is hirdettünk iskolások és óvodások számára.

Marillai Andrea, a Képmás Családmagazin szerkesztője, az est háziasszonya üdvözölte a megjelenteket.

Az első előadó, Beer Miklós püspök atya kezdésként gyermekkori élményét mesélte el, amikor édesanyja megmutatta neki az égen a Sarkcsillagot. Ez tájékozódási pont, bárhol is élünk az északi féltekén. Ha eltévedünk, és felnézünk az égre, ez a csillag mutatja nekünk az északi irányt, és ezzel útba igazít. Mindennapi életünkben is kell, hogy legyenek ilyen tájékozódási pontjaink. A család is ilyen. Eligazítási pont a nevelésben, az iskola, az emberi kapcsolatok, de a gazdaság ügyeiben is. Manapság előszeretettel nem kötnek házasságot a fiatalok, sokkal gyakoribb az együttélés. Háttérbe szorul a házasság, a család jelentősége – vissza kell térni az eredeti normákhoz, hiszen ha nincsen házasság, nincsen család, akkor a gyermekek sem tudnak kiegyensúlyozott, normális életet élni. Szükség van egy biztos pontra a családokban is, és ez nem más, mint a hit!

Másodikként Pintér Ildikó pedagógus következett. Kifejtette, hogy egy gyermek harmonikus fejlődéséhez szeretető, gondoskodó családra és jó iskolára van szükség. Ha ez a kettő találkozik, az már fél siker. A másik felét magának a gyermeknek kell hozzátennie azzal, hogy tanul. – A család az a legfontosabb hely, ahol a diák iskolán kívüli élete elsősorban zajlik; itt fejlődik személyisége, jelleme, magatartása. Az iskola rendszeres kapcsolattartást javasol a szülőknek annak biztosítására, hogy az iskolában tanultakkal összhangban álljon a családi elvárás, és ezáltal a család és az iskola kölcsönösen támogassa egymást. Bármennyire is törekszik az iskola a megfelelő légkör kialakítására, ez egyedül nem megy. Akkor lehet igazán eredményt elérni a személyiségfejlődésben, ha e két oldal egymást erősíti, ha a gyerek van a középpontban otthon is és az iskolában is.

Harmadikként Szabó Ágnes, a Szociális Központ intézményvezetője a család és az idős ember kapcsolatát mutatta be. Elmondta, hogy az idősek életében a családnak pótolhatatlan szerepe van. A családok szerkezete a modern társadalmakban ugyan megváltozott, de még ma is az idős emberek nagyobb hányada családban él, illetve a családi köteléket szorosan fenntartja akkor is, ha nem közös otthonban laknak. Azokban a családokban, ahol ez a kötelék szoros, az utódok gazdagabbnak mondhatják magukat anyagilag és érzelmileg is, hiszen az idősek társadalmi, erkölcsi értékek hordozói, közvetítői.

A nagyszülők segítenek a napi háztartási teendőkben, a házkörüli munkákban, az ügyek intézésében, segítenek az unokák ellátásában, nevelésében. Azonban nagy jelentőségű az érzelmi és szellemi jelenlétük. Nagy kincs a háznál a nagyszülő.

Ezzel a minikonferencia hivatalos része véget ért. Volt még egy nagyon szép feladatunk: ismertetni a gyermekrajz pályázat nyerteseit. Az est végén a nagycsaládosok helyi egyesülete és a szorgos kezű helybéli nagymamák által készített sütikkel kínáltuk meg a vendégeket.

GRENÁCSNÉ UHLÁR ERZSÉBET

Nyirád – Család és nevelési elvek

A Nyirád és Térsége Nagycsaládosainak Közhasznú Egyesülete februári közgyűlésén egy emberként szavazta meg, hogy itt is szervezünk minikonferenciát. A kezdeményezés lázba hozta az egész országot, és az Európai Uniót átszelő sikerhullámból mi sem akartunk kimaradni. A család és a családot érintő sokféle téma áthatja mindennapjainkat: oka örömeinknek, bánatunknak, sikereinknek és terheinknek. A témára sem kellett sokáig várni: Család és az örök elvek, melyek mentén felnő a gyermek.

Urbanics Júlia gyógypedagógus, pszichológus, szupervízor volt az előadónk, aki budapesti programját megrövidítve indult útnak, hogy időben Nyirádra érjen. A hallgatóság érdeklődően, egy-egy mondatát magáénak érezve, elgondolkodóan adhatta át magát a témának. Előadónk a

rendelkezésre álló idő alatt igyekezett a születéstől a kamaszkorig terjedő időszakot átfogni, bemutatni. Nehéz lenne visszaadni a sok elhangzott nevelési elvet, de ha egy mondatban kellene összefoglalnom, azt mondanám (amit Júlia emelt ki, így került a jegyzetembe): Nem kell ideális szülőnek lenni. Elég jó szülőnek kell lenni. Elég jónak ahhoz, hogy a saját gyermekünk igényeit felismerve, ki tudjuk elégíteni azt.

Úgy gondolom, hogy sikeres és hasznos volt a nyirádi minikonferencia, akik eljöttek, gazdagodtak a részvétellel. Nagyon köszönöm előadónknak, hogy hozzájárult sikerünkhöz.

TÓTHNÉ KISS ANGÉLA

Nyíregyháza – Család és hivatás

Nyíregyházán a rendezvény színvonalát emelte a három Somogyi gyermek vadászkürtös minikoncertje. Meghívott előadóink személyes tapasztalatukat mondták el a családjukról, a gyereknevelésről: hogyan tudják összeegyeztetni hivatásukat, munkájukat a család mindennapi gondjaival. Rendezvényünket megtisztelte jelenlétével Kósa Tímea, Nyíregyháza alpolgármestere és Vinnai Győző országgyűlési képviselő. Alpolgármesterünk elmondta, hogy a rendezvényen elhangzottakat továbbítja a megfelelő fórumokra, valamint hogy a rendelkezésükre álló eszközökkel segítik a családokat, gondjuk lesz a nagycsaládos egyesületre is. A családias légkörű konferencia szorosan véve mintegy kétórás volt, de többen ott maradtunk még utána a teremben, és kötetlenebb formában folytattuk a beszélgetést a megkezdett témáról.

NÉMETH ZOLTÁNNÉ, MÁRIA

Ópusztaszer – Család és szeretetre nevelés

„A családok hite, szeretete a kulcs az élet megbecsüléséhez”

Első előadónk, Antal Imre plébános a hitről szólt. Elismerte, nem könnyű hívő embernek lenni, de a hit önzetlen, s így a férj és a feleség bízik egymásban, hogy együtt valami szépet tudnak létrehozni. A hit feltétlen szükséges a családban, hiszen a hitetlen ember fél, nem mer kiállni az igazáért.

Jenei Norbert hitoktató vette át a szót a minikonferencia második felében. Ő a reményről beszélt.

Reményvesztett állapotban az ember csak csetlik-botlik. Ha nem ismerjük a valódi értékeket, akkor nem tudjuk a másik embert értékelni. A szeretet nem érzelem, hanem tett; a szeretetet a szülőnek át kell adnia a gyermeknek.

Nagyon megköszöntük az előadóknak színvonalas előadásukat, nálunk még ilyen szép program nem volt. Nagyon tetszett mindenkinek, a jelenlévők máskor is számítanak ilyen érdekes beszélgetésekre.

BERECZKINÉ TARI MÁRIA

Paks – Család és mai értékrend

Lenkeiné Teleki Mária református lelkész tartotta az első előadást Család és a mai értékrend címmel. Projektoros kivetítőn nézhettünk áttekintést a magyarországi családmodellekről. Pálhegyi Feri bácsi anyagát felhasználva kaptunk egy igen színes előadást. Ezután Báthoryné Borsai Éva pedagógus vette át a szót, elmondta jelen gondolatait a mai családokról. Sajnos már sok az olyan gyermek, akik nem családban élnek. Végül Cseh Tamás volt rendőr számolt be az elmúlt évek tapasztalatai alapján. Arról beszélt, milyen sok hiányosság van ma a családok életében. Például nincsenek közös beszélgetések, kirándulások, hiányzik az igazán értékes minőségi időtöltés a családoknál. Mindez kb. 40 percig tartott, utána körberaktuk a székeket és egy nagyon jó kerekasztal-beszélgetést folytattunk, sok értékes ötlettel, hogyan lehetne változtatni, hogy jobbá tegyük a családok helyzetét. Akik ott voltunk, mind gazdagabban távoztunk.

FEIL FERENCNÉ

Pilisborosjenő – Család és szenvedélybetegség

Pilisborosjenőn az előadások előtt, bemelegítésként az érdeklődök megnézhették Dér András: Kanyaron túl című filmjét. Ezután került sor a három meghívott vendég előadására, amelyek egymásra épülve, más-más szempontból közelítették meg a címadó témát.

Elsőként Soltész Miklós szociális, család- és ifjúságügyért felelős államtitkár Van kiút! című előadását hallhattuk. Háttéradatokkal szolgált a magyarországi szenvedélybetegek számáról. Elmondta, hogy a probléma megoldását nem lehet az államtól elvárni, hiszen a felelősség mindannyiunké, az viszont az állam felelőssége, hogy milyen szabályozásokat alkalmaz, és mire mennyi pénzt költ. Fontosnak tartja a szenvedélybetegségek megelőzése céljából a családok megerősítését, amihez az állam az iskolai oktatáson, a családtámogatási rendszeren és a média szabályozásán keresztül tud hozzájárulni.

Második előadó Klinger Magdolna pszichopedagógus, az Ürömi és a Pilisborosjenői Családsegítő Szolgálat vezetője volt, aki Szülői minták – gyermeki sorsok címmel osztotta meg velünk tapasztalatait. Az ő előadása azt mutatta meg, hogy mennyire fontos a család megelőző és védő szerepe. Ma Magyarországon bárhol droghoz lehet jutni pár órán belül, a kortárs csoport hatása is erős, s csak akkor tudják megvédeni magukat gyerekeink a külső hatások ellen, ha belül erősek, mert mi szülők a nevelés során belülről tettük védetté őket. Ha nincs megfelelő szülői hátter, életmentő szerepe lehet egy karizmatikus tanárnak, rokonnak, közösségnek vagy az istenhitnek. Bármilyen nevelés csak akkor éri el a célját, ha viselkedésünk összhangban áll azzal, amit mondunk, hiszen gyerekeink csak úgy tudnak tisztelni minket felnőtteket, ha hitelesek vagyunk számukra.

Az estet Dér András filmrendező, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanára zárta Az alkotás szenvedélye, a szenvedély alkotása című előadásával. Ő több évtizede foglalkozik a témával, és a szenvedélybeteg ember szemével láttatta velünk a függővé válás útját. Az előadás arra hívta fel a figyelmet, hogy a drogos fiatal nem maga a baj, hanem csak felkiáltójel, ami rámutat a körülötte levő hazug világra. Ehhez képest ő válik kirekesztetté, s ahelyett, hogy segítenénk neki, még mélyebbre taszítjuk, s konzerválunk egy társadalmi illúziót.

Ezen az estén olyan témáról beszéltünk, amit sokan tabuként, idegenkedve kezelnek. Elindultunk egy úton, amelynek folytatása rajtunk múlik. Ha egy törvény vitájánál vagy egy drogos fiatal láttán felidézzük a hallottakat, ha gyerekeink nevelése közben tudatosítjuk magunkban, hogy minden mondatunknak, cselekedetünknek súlya van, akkor jó irányba tartunk.

Minikonferenciánkon részt vett Kardosné Gyurkó Katalin, a NOE főtitkára, és az ő révén skype-on keresztül mi képviseltük hazánkat az európai körkapcsolásban.

DR. CSÁNYI MÁRTA

Piliscsaba – Család és muzsika

A március végi, tavaszt ígérő pilisi táj szépsége azt is magával ragadja, akinek nincs személyes kötődése ehhez a vidékhez. Piliscsabára igyekeztem, hogy a NOE Elnökségét képviseljem a március 26-iki minikonferencián. A rendezvénynek a Hauch János Német Nemzetiségi Iskola adott otthont.

Peregovics Erzsi, a helyi csoport vezetője a piliscsabai zeneiskola tanáraival és tanítványaikkal Család és muzsika címmel lelket gyönyörködtető műsort állított össze. Kovács Márton, a csabaiak „Marcija”, zenepedagógus Jókai: Melyiket a kilenc közül? című lírai meséjét mondta el. A történet szegény embere minden kínja, nyomora mellett sem tud lemondani egyik gyermekéről sem. Ennek a nemes gondolatnak a folytatásaként zenetanárok, gyermekeik és tanítványaik olyan szép műsort adtak elő a népes közönségnek, hogy öröm volt hallgatni. Kalotaszegi verbunkos, rábaközi dús, székelyföldi népzene, felcsíki muzsika, csodás népdalok különböző népi hangszereken csendültek fel mindannyiunk épülésére.

A műsor után a piliscsabai „noe-sok” vendégül látták családtagjaikat és a fellépőket. Felemelően szép nappal ért véget a tavaszt köszöntő program.

CSIKY ZOLTÁNNÉ KLÁRI

Püspökladány – Család és ifjúság

Rendezvényünk családias hangulatban zajlott. A konferencia elején felovastuk a Lisszaboni nyilatkozat egy részletét, majd sor került az előadásokra.

Kovács Krisztina, a helyi Oktatási, kulturális és sport bizottság tagja, valamint Szabó Attiláné, a helyi civil és ifjúsági tanácsnok szívvel-lélekkel készültek az előadásaikra. Nagy öröm volt számunkra, hogy egyik gyermekorvosunk, fiatalok és szülők is megtisztelték jelenlétükkel a rendezvényt.

Főbb tartalmi elemek voltak a család fontossága, a közösség, a fiatalok szerepe a társadalomban.

Egyesületünk 2010-ben kérdőíves felmérést készített az egyesületi tagok és a településen élő 14-24 éves fiatalok körében. Ezt a felmérést nagy örömmel fogadták meghívott előadóink, mivel bennük is felmerült az igény egy ilyen kérdőív elkészítésére. Településünkön 2008 óta működik Kistérségi Egyesület a Kulturált Szabadidő Eltöltéséért (KEKSZ). Célunk a fiatalok számára kulturált szabadidős programok szervezése. Megállapodtunk abban, hogy szorosabban együttműködünk ifjúsági rendezvények szervezésében, lebonyolításában, akár helyet biztosítva nagyobb rendezvényeknek is.

A konferencia kötetlen beszélgetéssel ért véget, észre sem vettük az idő múlását.

BÖKÖNYI ÉVA

Pusztazámor – A család és a mese

A pusztazámori nagycsaládos csoport az európai rendezvénysorozathoz csatlakozva 2011. március 26-án 17 órai kezdettel a család és a mese kapcsolata témájában mesedélutánt tartott. A rendezvény nyitott volt, arra bárki eljöhetett, nemcsak a nagycsaládosok. A felnőttek a könyvtárban hallhattak érdekes előadásokat a meséről, a gyermekek pedig a közösségi színtérben játszottak.

A könyvtári előadásokat Pocsai Andrea, óvodánk pedagógusa és Garainé Kiss Gabriella, iskolánk igazgatónője tartotta. Jól felkészült előadók lelkes előadásait hallhattuk arról, hogy miért fontos a család által mesélt mese, illetve később a gyermek által olvasott mese. Mindkét előadó kiemelte a mesék feszültség-levezető és szerepmodell hatását, Pocsai Andrea külön hangsúlyozta a család, illetve a pedagógus megnyugtató közelségét, az összebújás szükségességét meseolvasáskor, mesehallgatáskor. A mesék szókincs-bővítő, nyelvi készségfejlesztő hatásáról is sok szó esett.

Az előadások után kérdéseket tehettünk fel. Beszélgettünk a tizenévesek könyvek iránti lankadó érdeklődéséről, arról, hogy divat vagy sem az alulműveltség, ciki-e, ha egy tizenéves olvas. Beszélgettünk arról, hogy jó-e, ha „horror" meséket olvasunk a gyerekeknek, értve ezen a Grimm mesék vagy akár a magyar népmesék időnként vérfagyasztó fordulatait; kell-e, jó-e a szomorú mese (Andersen mesék), és persze a Harry Potter könyvek is szóba kerültek. Arról is beszéltünk, hogy a Verne- vagy az indián könyvek veszítettek-e népszerűségükből. Arra is fény derült, hogy noha az iskolásokról azt mondják, hogy egyre kevésbé szeretnek olvasni, Garainé Kis Gabriella szerint ez nálunk még nem jellemző, és az elsősök sem küzdenek szövegértési, olvasási problémákkal.

Mindeközben a közösségi színtérben gyermekeink Győrfi Tünde, Kenéz Enikő, Pataki Gabriella és Szonda Ferenc felügyelete alatt játszottak, meséltek és báboztak. Gyermekeink nagyon szép bábokat készítettek, és remekül érezték magukat. A könyvtárból sem voltak kizárva, időnként egy-egy kipirult arcocskájú lurkó megjelent közöttünk, és lelkesen majszolt az odakészített sütemények ből. Köszönet a sütikért!

Összefoglalva elmondhatom, hogy mindenki jó érzésekkel és szép bábokkal távozhatott a rendezvényről, köszönjük a nagycsaládos szervezőknek, az előadóknak és az iskolának a csodás minikonferenciát!

DR. ABONYI BEÁTA

Sopron – A család ezer arca

A NOE felhívására a Soproni Tagegyesület vezetősége úgy látta, hogy a Család Hete remek alkalom, és a kezdeményezés érdemes arra, hogy Sopron városában is csatlakozzunk a konferenciasorozathoz. Városunk vezetése is így látta ezt, és dr. Fodor Tamás polgármester úr feleségével együtt megtisztelt bennünket azzal, hogy elvállalta az esemény fővédnökségét.

Az előadók kiválasztásakor fontos szempont volt, hogy egyesületünk tagjai legyenek, egyben olyan elismert személyiségek, akik értékes gondolataira odafigyelnek környezetünkben. Így kértük fel dr. Teleki Bélát, a Nyugat-magyarországi Egyetem Pedagógiai Karának tanárát és a Kuslits házaspárt, akik a család témakörében munkálkodnak, hogy előadásaikkal gazdagítsanak bennünket.

Teleki tanár úr „Krízisben a család?" című előadásában rámutatott arra, hogy nem a család van krízisben, hanem az európai emberek élete változott olyan irányban, ami az ember krízisét okozza, ez csapódik le családokban tapasztalható feszültségekben. Mégis egyetlen és egyetemes megoldása az emberi együttélésnek a család, hiszen a családok a társadalom alapsejtjei.

Kuslits Károly és Panka igazán emberközeli, lélek-

melengető párbeszédben, életszerű példákon keresztül mutatta meg hallgatóságának, mennyire fontos az apa családfői, oltalmazó és irányító szerepe a családokban. Ennek fontosságát az „Atya kell nekünk!" című előadásukban azzal is alátámasztották, hogy az Atyaisten gondviselő szeretetéhez hasonlították a jó apák erényeit.

A már február elején meghirdetett rajzpályázatra érkezett munkákból és az egyesületi életet illusztráló fotókból az igazán rangos helyszínen kiállítást szerveztünk, a rajzokat a családoknak szóló ajándékokkal jutalmaztuk.

A soproni konferencia különlegességét abban a célkitűzésben láttuk, hogy a délutánt úgy alakítottuk, hogy – „A család az első!" üzenetének átadásán túl – gazdag, vidám családi kikapcsolódás lehessen a város kisebb-nagyobb családjainak, de akár a családot alapítani vágyóknak vagy a nagyszülőknek is. Ebben voltak segítségünkre az áldozatos közreműködők is: a Habakuk Bábszínház és az Égzengő Zenekar. Nem utolsó sorban pedig az IT fiataljai, akik az előadások alatt a szülőktől átvállalva a gyerekeket, egy játszóházban szereztek nekik élményekben gazdag perceket.

A rendezvény sikere nemcsak a szép számú érdeklődőnek köszönhető (50-60 család jött el), hanem annak a példaértékű összefogásnak, ami az előkészítést, szervezést és a színvonalas lebonyolítást jellemezte, nem csupán az egyesületen belül, de városunk közösségében is.

Utóhatása nyomon követhető volt a helyi média tudósításában, a város honlapján olvasható elemzésben és a sok pozitív, hozzánk is eljutott visszajelzésben.

JÁNOSKÁNÉ KULACSY BEÁTA RITA

Szentendre – Család és önkormányzat

A Nagycsaládosok Szentendrei Egyesületénél is sikeresen zajlott le a minikonferencia.

A helyiséget a Dunakanyar Művelődési Ház, a technikai felszerelést a Szentendrei Református Gimnázium biztosította térítésmentesen.

Nagyon színvonalas és érdeklődést felkeltő volt dr. Török Balázs alpolgármesterünk beszámolója a Szentendrén folyó és tervezett beruházásokról, amelyek a város élhetőbbé, családbarátabbá tételét szolgálják.

Sok újdonsággal szolgált a megjelentek részére Zakar Ágnes és Tolonics Gyula képviselők tájékoztatása a szentendrei civil szervezetekről, azok munkásságáról és a családokat érintő programjaikról.

Dr. Morlin Eszter szintén több olyan témát vetett fel, amelyek a résztvevők számára újdonságként szerepeltek a családok támogatási rendszeréről.

Az előadások után több kérdés volt (bicikliutak hiánya, járdák állapota, közlekedési gondok gyalogosan és babakocsival, fogyatékos hozzátartozók foglalkoztatása stb.), ezek

többségére választ is adtak az előadók, a meg nem válaszoltakra ígéretet kaptunk, hogy hamarosan írásban megküldik véleményüket. A programon 28 fő vett részt, nagyon jó hangulatú, közvetlen beszélgetéssel fejeztük be a konferenciát.

KAPÁS FERENCNÉ

Taktaharkány – A család és a közösség fontossága

A köszöntő után a minikonferencia jelentőségéről esett szó, valamint a család és az egyesület fontosságáról, értékeiről. Lényeges, hogy fel és el kell ismerni a gyermekek fontosságát. A nagycsaládos szülők jelentős szerepet töltenek be az értékek közvetítésében, ezt nem feledhetjük el.

Első előadónk: Koncz Ferenc országgyűlési képviselő, Szerencs város polgármestere volt, aki Közösségépítés, tolerancia címmel tartotta meg előadását.

Elmondta, hogy aggasztónak látja a mai helyzetet, mivel Magyarországon 13 gyermek jut 10 családra. Előadónk saját családjáról is beszélt, ő maga szintén nagycsaládos, 3 gyermekkel. Szerinte semmit nem ér, ha az embernek nincsenek gyermekei. Saját családjából hozott értékei nagyon fontosak számára, szeretetben és gondoskodásban nőtt fel, ezt igyekszik maga is követni és közvetíteni. Végezetül kifejtette, hogy a nagycsaládos mozgalomnak gyökeret kell vernie az országban, hogy a régi mondás megint igaz legyen: Egyet a papának, egyet a mamának, egyet a hazának!"

A második előadó Dorgainé Botos Hedvig pszichológus volt. Előadásának címe: Konfliktuskezelés a családban. A szeretet fontosságával kezdte mondandóját: a családot a szeretet köti össze, ha ez nincs meg, nincs kötődés. Szükség van arra, hogy megtaláljuk családunk értékeit, például, hogy milyen jó együtt lenni. Kiemelte még azt a tényt is, hogy a szeretet gyógyít (ezt kutatások is bizonyítják).

A legfontosabb, hogy fogjon össze a család, a szülők, és mutassanak értékeket, hiszen a gyermek mindent a családjából hoz. Egy nagycsaládnak pedig még nagyobb ereje van. Az előadó felhívta a figyelmet arra, hogy meg kell mindenben találni a jót és pozitívan állni a dolgokhoz, valamint, hogy vigyázni kell a gyerekekre, mert bizony megérzik a szülők közötti konfliktust.

Az előadása végén kiemelte, hogy csak boldog ember tud maga köré boldog embereket teremteni, és amit egymásnak adhatunk, az nem kerül semmibe. A legfontosabbak a szeretet, az odafigyelés és az idő!

LAJCSÁK ISTVÁN

Tatabánya – Család és támogató intézmények

A köszöntések után a beszélgetésvezető Molnár József, a Forrás rádió munkatársa idézett a Lisszaboni nyilatkozatból, beszélt a nagycsaládok fontosságáról és arról a tévhitről, miszerint a családok a segélyek miatt vállalnak sok gyermeket. Kiemelte: az a legfontosabb, hogy gyermekeink továbbvigyék az országot.

Első előadónk Bereznai Csaba volt, aki A család és a hivatal címmel tartotta meg előadását. Az alpolgármester úr saját családját felhozva példaként, beszélt arról, hogy négy gyermeke mellett milyen fontos összeegyeztetni a munkát a szülői hivatással. Gyermekei a testvéreiken keresztül élik meg a család értékeit. Elmondta, hogy megszűntek a háromgenerációs családok, már minden felnőtt gyermek igyekszik saját életét élni, ezzel viszont elesik számos hasznos tapasztalattól, hiányosabb ismeretei lesznek az életről. A gyermeket nevelő családok sokkal járulnak hozzá az ország épüléséhez. A családok számára a legfontosabb az idő: a mai világban gyakran nem teheti meg az anya, hogy otthon maradjon, dolgozni kell mennie, és a családra emiatt nagyon kevés ideje jut. Sokkal több családbarát munkahelyre lenne szükség.

Második előadónk Mecsei Ilona, a Családsegítő és Gyermekjóléti intézmény vezetője volt. Előadásának címe: Együtt a család. Rengeteg probléma vetődhet fel egy családban, sajnos sokszor már késő segíteni, mert az emberek maguktól nem kérnek segítséget, vagy csak későn teszik. Ezért van olyan sok válás. Nagy szükség van az összefogásra, mert ha már megvan a baj, nem mindig tudnak segíteni a szakemberek sem. Ilona elmondta, mi az, amiben ők tudnak segíteni, milyen ügyben fordulhatnak hozzájuk a családok. A Családsegítő szolgálatnál működik Baba-Mama klub, különböző prezentációs programok, táborok. Van jogi tanácsadás, pszichológus. Krízishelyzetek kezelése segélyezések intézésével (hol, mikor és ki kérhet), adósságkezelési segítség, több családi program a családi kohézió erősítésére. Még egyszer kiemelte: időben kell segítséget kérni, erre mindenkinek alanyi joga van!

Őszné Radics Erika témája a Család és otthon volt. Előadónk az Otthon Segítünk alapítvány elnökeként az alapítvány munkásságáról adott bővebb tájékoztatást. A tatabányai alapítvány munkája 2003-ban indult el. A szervezésükben tapasztalt és képzett szülők (a segítő munkatársaik) a segítségre szoruló, bizonytalan szülőknek önkéntes munkában segítenek a mindennapokban. Teljesen ingyen, segítőkész, derűs, megbízható, gyakorlatias segítséget adnak, akár egy családtag. Szabadidejüket és barátságukat ajánlják fel a családoknak, azok otthonában. Nem a szülő helyett, hanem velük együtt végzik a dolgaikat (például közös sétát, ügyintézéseket, közös házimunkát). Segítségük meghatározott időre szól, ezalatt rávezetik a családokat arra, hogyan tudnak majd egyedül is boldogulni életük nehézségeiben.

Az egyórás konferencia nagyon jó hangulatban telt el, végezetével süteményezés mellett még beszélgettünk a felvetődött kérdésekről.

TERÉNYI TIBORNÉ, MÁRIA

Téglás – Család és kisgyermekek védelme

Minikonferenciánkon három előadást hallhattak a résztvevők, melyek konferálásában Balogh (Pufi) János, a 4ssss rádió műsorvezetője volt segítségünkre.

Ferenczi Beáta pszichológus a családon belüli erőszak fajtáiról és előzményeiről beszélt.

Gerencsérné Fazekas Márta intézményvezető a Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat feladatait és céljait ismertette.

Sígér Dóra védőnőtől az egészséges táplálkozásról, a kötelező, ill. az ajánlott védőoltások rendszeréről tájékozódhattunk. A konferencia alatt a gyerekek Batáriné Ica néni felügyeletével húsvéti kifestőket és virágcserép díszeket készíthettek. Rendezvényünket megtisztelte jelenlétével Szilágyiné Bodnár Erzsébet képviselő asszony és Sárga Antal képviselő úr is.

SZEGEDINÉ ZIMÁN ANDREA, MAKÓ ZSOLTNÉ

Tiszavasvári – A családban kezdődik minden

Tiszavasváriban jól sikerült a minikonferencia. Nagyné Lakatos Éva pszichológus előadása, „A család szerepe a tehetséggondozásban” sokak érdeklődését felkeltette, jó ötleteket adott a gyermekek tehetségének felfedezésére és kiaknázására családon belül. Ezt követte a „Családok és az önkéntes munka” című előadás, melynek során a hallgatóság megismerkedhetett az önkéntessé válás lehetőségeivel, módjaival. Több gyerekekkel érkeztek a konferenciára, számukra kézműves foglalkozást tartottunk, melyen a gyerekek is jól érezték magukat.

TÓTHNÉ NÁCSA IRÉN

Tolna – Család és kincsei

A tolnai Művelődési Házban tartottuk a minikonferenciát.

Az első órában Tamás Zsolt, bonyhádi ultra triatlon világbajnok (egyesületünk tiszteletbeli tagja) beszélt sportágáról, a családjáról és arról, hogyan tudja összeegyeztetni a munkáját, a családját és a sportot úgy, hogy sportolóként önmagát menedzseli, saját sportegyesületét vezeti, versenyeket szervez, és a sportág nemzetközi szervezetében is vezető tisztséget tölt be.

A kérdéseket Lőrincz Laci, egyesületünk vezetőségi tagja, első elnökünk, a Paksi Atomerőmű Dolgozói szakszervezetének elnöke tette fel. Végül a közönség is feltehette kérdéseit.

A második órában Verseghy Ferenc tolnai fazekas népi iparművész beszélt családjáról, hivatása szépségeiről, nehézségeiről, a minőségi fazekasság múltjáról, jelenéről, jövőjéről, népművészetről és mindenről, amit az érdeklődők kérdeztek.

SZÉLES ANDRÁS

Tompa – Család – tényleg megoldás?

A Nagycsaládosok Tompai Egyesülete március 26-án tartotta a Család Napját, csatlakozva ezzel az Európai Nagycsaládosok Szövetségének rendezvénysorozatához, melyen minikonferenciákat tartottak Európa-szerte a család témakörében. A mi témánk: A család – valóban megoldás? Előadóink dr. Gazdag Andrea gyermekorvos, Hornyákné Sívók Ildikó családgondozó és Dóczi Ákos baptista lelkipásztor.

A gyermekorvos arról beszélt, hogy gyermekeink egészségét genetikai örökségükön túl nagyban befolyásolja a család életvitele és lelki háttere. Elmondta, hogy nagyon sok gyermekbetegség hátterében lelki okok húzódnak meg, pl. megfigyelte, hogy ha egy kisgyermeknek sűrűn visszatérő, elhúzódó felső légúti betegségei vannak, ott nagyon gyakran családi problémák húzódnak meg a háttérben. Tehát a család egészségügyi helyzete nagyban mutatja annak lelki egészségét is. Elmondható, hogy a jó család nemcsak a jó érzés miatt, hanem a gyermek (és a felnőtt) testi-lelki jóléte miatt is megoldás.

Hornyákné Sívók Ildikó családgondozó arról számol be, hogy munkája során milyen esetekkel találkozik, és nap mint nap látja, hogy a család mennyire meghatározza a gyermek életét. A jó család jó irányba, a rossz család viszont akár egész életre rossz irányba viheti a gyermek életét.

Dóczi Ákos lelkész a család bibliai alapjairól beszélt, valamint azokról az alapelvekről, amelyeket Isten adott a Szentíráson keresztül ahhoz, hogy a családban lét valóban „jól-lét” legyen. Ezek az elvek már több ezer évesek, és beváltak azoknál, akik alkalmazták őket. Ilyen elvek: a kölcsönös szeretet és tisztelet, egymás többre tartása magunknál, közös teherhordozás, áldozatos szeretet, állandó egymásra figyelés, kitartó gondoskodás.

Az előadás ideje alatt a gyermekeknek játszóház és kézműves foglalkozás volt, kedves kis állatokat és képeket készíthettek.

Az alkalom táncházzal, jó ízű beszélgetéssel és vidám falatozással zárult.

ZSILINSZKINÉ ROZMANN JUDIT

Veszprém – Biztos, hogy a család az első!

Veszprémben a Családsegítő Központ adott helyet a minikonferenciának.

Biztos, hogy a család első? – tette fel a kérdést előadásában Kapot Ildikó, a Nagycsaládosok Veszprémi Egyesületének elnöke. Úgy véli, veszélyben a hagyományos családmodell, inkább a családfenntartás került előtérbe, éppen ezért a szerepjátékok fontosságára hívta fel a figyelmet. Számos példával illusztrálva arra adott választ, miként lehet megőrizni a szerepeket, hogy ne a gyermek uralkodjon a szülőkön. Lelkiismeret-furdalás nélkül merjük vállalni a nemet gyermekünkkel szemben, ha az helyénvaló – hangsúlyozta.

Horváthné Kecskés Diána, a Családsegítő Központ intézményvezetője elmondta, bizonyos társadalmi folyamatok, a mindennapi élet, a női szerepek megváltozása bizony veszélyezteti a hagyományos családmodellt, viszont vannak megmenthető értékek, amelyeket főként a nagycsaládosok őriznek.

Porga Gyula polgármester véleménye szerint ez a kis otthoni közösség tudja az embert igazán megvédeni a külvilág zajától.

CSEH ZOLTÁN

Zalaegerszeg – A születéstől a méltó halálig

Zalaegerszegen minikonferenciánkat 2011. március 26-án, szombaton 17-19 óráig tartottuk, a városi televízió nagytermében, csatlakozva az országos egyesület célkitűzéséhez. Köszönettel tartozunk minden családnak, aki eljött! Jó volt ilyen komoly és szép előadásokat hallani!

Első előadónk Gyuk Balázsné Debreczeni Katalin korai fejlesztő, pedagógus a „Korán érkeztem" Egyesület képviseletében; a koraszülöttség és a születés utáni fejlesztés lehetőségeiről beszélt. A családok hiányos mintáiról és a pótlás eszközeiről, a nagycsalád íratlan értékeiről.

Gaál Boglárka családterapeuta a házasság korszakairól, a gyermeknevelés nehézségeinek megoldásairól, örömeiről beszélt. A szeretet és a közös akarat átsegít a nehézségeken, amelyek minden családban adódnak.

Végezetül Salamon Adrienn, a Mónika Szolgálat ápolója következett, aki elhivatottságáról és hozzáértéséről is tanúságot tett. Az otthoni szakápolás és az otthoni hospice ellátásról, a betegek otthoni ellátásáról, gondozásáról szólt.

A rendezvény moderátora Arany Horváth Zsuzsa újságíró, rovatszerkesztő, feleség és édesanya volt. Kedvességével, felkészültségével és találó kiegészítéseivel gördülékennyé tette az előadások előtti és közti időt. A kérdéseinkre pedig megkaptuk a válaszokat.

TOMPA VIOLA

Nyárádszereda – A székely família és az autonómia

A kezdeményezők a helyi szervezőkre bízták, hogy ki mivel kösse össze a családról szóló minikonferenciát. A nyárádszeredaiak a székely autonómiát próbálták érdekes témaként a család mellé kapcsolni.

A székely família és az autonómia címmel tartottak eszmecserét, s azt boncolgatták, vajon hol találkozik a területi autonómia és a székely család fogalma. Varga Sándor nyárádszentmártoni unitárius lelkipásztor azt emelte ki beszédében, hogy gyermekáldás nélkül nemcsak a família hull szét, de a székely autonómia is elveszti értelmét.

Bod Aladár mérnök, a Székelyvásárhely-Osorhei Egyesület elnöke a hagyományos rendtartó és megtartó székely családról, az apa és az anya szerepéről értekezett.

Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács elnöke vetített képekkel tarkított előadásában

pontos adatokkal támasztotta alá, adta elő a székely családok számszerű helyzetét, a székelység demográfiai állapotát ma térségünkben. Ugyanakkor rávilágított arra, hogy területi autonómia ott alakult ki igazán a legbiztosabban, ahol a nemzetségekbe tömörülő nagycsaládok egymás között azt eldöntötték. Mert ezek az erős famíliák képesek párhuzamosan működni társadalmakban, s egymagukban is tudnak dönteni az őket érintő kérdésekben.

CSIKI SÁNDOR

A konferenciák másnapján

A minikonferenciák másnapjának estéjén Kardosné Gyurkó Katalin, Egyesületünk főtitkára, a magyarországi minikonferenciák koordinátora a következő levelet írta a minikonferenciáink szervezőinek:

Kedves Szervezők, Kedves Mind!
Egy kicsit úgy érzem magam, mint egy vizsgaidőszak után ... – kezdődik a számvetés!

Remélem, jól sikerültek a helyi minikonferenciák. A sajtó eleinte kicsit döcögősen indult, de végül szinte minden fontosabb helyen megjelent a hír. Tőlem többször is azt kérdezték: milyen lesz gyermekeink Európája? Képzeljétek, ha beírjátok a google-ba, hogy *minikonferencia nagycsalád*, akkor 7650 találatot hoz, és gyönyörűen látszanak a vidéki hírek (egy sajtós még szombat este hívott, hogy keresi a pécsi helyszínt, remélem, odatalált).

Nehéz szavakkal leírni, hogy milyen büszke vagyok a NOE-ra, rátok, és hogy ez a pozitív megmozdulás milyen sokat is jelent. Én azt az üzenetet próbáltam közvetíteni, hogy a nagycsaládos lét nem egyenlő a szegénységgel és az érdektelenséggel, illetve csak a segélyre várással, hanem mi igenis aktív társadalmi életet élő emberek vagyunk, és erre példa a 90 helyszín itt Magyarországon!

Én személy szerint Pilisborosjenőn jártam, ott próbálkoztunk egy nemzetközi körkapcsolással is, nagy zavaromban azért sikerült megköszönnöm a közös erőfeszítéseket, majd utána az Európai Nagycsaládos Szövetség elnöke mondott köszöntőt, amit ugyan megpróbáltunk kivetíteni, de volt némi bonyodalom. Az összetartozás érzetét erősítette, hogy a webkonferencián kb. 14-en voltak összecsatlakozva az európai országokból. Örömet okozott, hogy egy fontos ügyért gyűltünk össze, de a technikán még javítani kell.

Szeretnék köszönetet mondani: minden helyi szervezőnek, előadónak a beletett munkájáért!!!

- Márki Lacinak – az európai szervezésért, agitálásért, a magyarországi munkák segítéséért,
- Kecskés Lacinak – a sajtó szervezéséért,
- Egyed Évának, Vámos Veronikának, Ifkó M. Juditnak – a teljes technikai háttér biztosításáért, a szervezésért, a plakáttervezésért, a honlap frissítéséért (vagy 10 alkalommal),
- Horváth Ritának – az Európai Nagycsaládos Szövetség honlapján lévő munkálatokért; olyan vidámak lettek a logók!
- a NEFMI munkatársainak – hogy olyan szépen nyilatkoztak a NOE rendezvényéről,
- az Elnökség tagjainak – hogy aktívan bekapcsolódtak, és elmentek egy-egy helyszínre.

Barátsággal

GYURKÓ KATA

Minikonferenciák külföldön

A NOE kezdeményezése nyomán az Európai Nagycsaládos Szövetség felhívására hazánkon kívül Csehországban, Lengyelországban, Lettországban, Litvániában, Olaszországban, Portugáliában, Romániában (Erdélyben) és Spanyolországban is tartottak minikonferenciákat a magyar minikonferenciákkal azonos időben. Külföldön összesen 65 konferencia zajlott le. A minikonferenciák európai koordinátora Márki László volt.

Az olasz Nagycsaládok Országos Egyesülete kezdeményezésére néhány lettországi, magyarországi, olaszországi és portugáliai helyszín között rövidebb időre körkapcsolás létesült, ebben magyar részről Kardosné Gyurkó Katalin szerepelt.

Az alábbiakban lehozzuk az Európai Nagycsaládos Szövetség tagszervezeteinek küldött felhívást minikonferenciák szervezésére (ezt kivételesen eredeti nyelvén, angolul), Fernando Castrónak, az Európai Nagycsaládos Szövetség elnökének és Mario Sbernának, az olasz Nagycsaládok Országos Egyesülete elnökének a körkapcsolásban elhangzott üdvözletét, a külföldi minikonferenciák helyszíneinek és témáinak a listáját országonként csoportosítva, majd a külföldről beérkezett beszámolókat.

Following the successful example of the Portuguese and the Hungarian Associations of Large Families in 2003 and 2004, respectively,

the National Association of Large Families (NOE, Hungary)

and

the European Large Families Confederation (ELFAC)

announce a **series of miniconferences**

held **on 26 March 2011, 17:00 – 19:00**

These miniconferences should take place AT THE SAME TIME in as many countries of Europe as possible. The topics can be different, but they should be connected with the family. For the overall presentation of these events have a general title to be used in all our languages. This is „EUROPE: FAMILY FIRST!"

We call family organisations in Europe to organise miniconferences in their country. *Holding these events in many countries and many places would testify how extensive family movement is in Europe.*

Here is how these miniconferences ran in Hungary in 2004. The whole event had a general title („THOUSAND FACES OF FAMILY"), it consisted of 34 miniconferences, each one in a different town or village. Each miniconference had its own title. The topic was chosen by the local organisers: something of interest for their community. Each miniconference had 1, 2, or 3 speakers, the moderator was in most places a well-known person from the (local or national) media (a TV reporter, a radio speaker, a journalist, etc.). Even if there were three talks, they did not last more than an hour altogether; then the moderator added some ideas or questions, and after that there was time for discussion. Like Hungarian national family congresses, also these miniconferences addressed families and not politicians, and the aim was to give a positive message for families. At several places (but not everywhere) there was also a program organised for children at the same time.

We hope that many family organisations will join and hold such miniconferences in several places. (In Hungary there will be more than 80.) In this case one can decide to have the same topic at each site in a country or to follow the Hungarian example and let local people choose a topic themselves. (The titles of the miniconferences in Hungary are available already on our website.)

We suggest to use the above letterhead structure as follows. The logo on the left is the logo of the whole series of miniconferences. The logo on the right is the logo of the organising organisation – here it is the logo of NOE.

We would like to collect information about ALL these miniconferences in Europe, and list on our website their titles as well as the towns or villages where they take place (grouped by countries). For this purpose I would be grateful to receive the titles in English.

We also wish to make available further information about them: name of the town or village, title of the local miniconference, site of the event, speakers and their profession (sometimes with title of the contribution, if the talks go into different topics within the title), moderator and his/her profession, contact person for the event with phone number. Since these data are largely for people who may go there, they should be in the language in which the event will be held. If the organising organisation has a website then it may be best to advertise its miniconference their, giving these data, and we would put a link on the ELFAC homepage to this website. If the organisation does not have a website then we could put the detailed data on the ELFAC website.

Please keep me informed of the miniconferences organised by your association. We would be grateful if somebody collected the information from all miniconferences of the same association, so that we would correspond with only one person from each participating association. And don't hesitate to write me if you have questions.

Best regards,
László Márki

Fernando Castro, az Európai Nagycsaládos Szövetség elnöke köszöntője

Kedves Barátaim, bátor Nagycsaládos Szülők!

Elsőként a NOE-t, a magyar nagycsaládosok egyesületét köszöntöm. Az ő kitűnő ötletük volt ez a rendezvény, az Európa-szerte zajló minikonferenciák. Másodszor az ANFN-nek, az olasz nagycsaládosok egyesületének gratulálok, ők állították fel ezt a rendszert, amelyen keresztül most minden családhoz szólhatok.

Ma a Tavasz első szombatja van, az élet győzelme a halál, a Tél felett. Azért ezt a napot választottuk, mert a nagycsaládok a Tavasz, az egyedüli megoldás a demográfiai tél kihívására.

Kiáltanunk és kiáltanunk kell, és még hangosabban és hangosabban kiáltani, hogy mi vagyunk az európai krízis **egyetlen megoldása**.

Az úgynevezett „gazdasági" vagy „pénzügyi krízis" nem pénzkérdés, hanem az „értékek" problémája. Nem a gazdasági krízis azoknak a problémáknak a forrása, amelyekkel szembesülünk, és nem is oldható meg ez a krízis azzal, hogy több pénzt szánunk rá. Ez a krízis csak következménye annak az öngyilkos útnak, amelyre a nyugati politikusok kényszerítették a nemzeteinket és egész Európát. Amint mondottam, a probléma az, hogy az emberi értékek hiányát választották.

Mi vagyunk az egyetlen megoldás!

Ezért ne szűnjünk meg kiáltani:

- Védjük az életet!
- Védjük a családokat!
- Születhessenek meg azok a gyerekek, akiket akarunk vagy elfogadunk!
- Nevelhessük a gyerekeket azokra az értékekre, amelyeket védünk és amelyekkel a legjobban tudunk élni!
- Kérem, nézzenek ránk: **valóban mi vagyunk a megoldás, az EGYETLEN megoldás!** Mi nem probléma vagyunk!
- Kérem: ne legyenek ostobák, legyünk azok, akik vagyunk, akik lenni akarunk, mert a társadalom nem rosszabb, mint amilyen, mert mi élünk, és azok vagyunk, akik vagyunk!
- Kérem ...

Köszönetet mondok Nektek, nagycsaládos szülők, köszönetet a családjaitokért, és azért, hogy azok vagytok, akik vagytok!

És azért, mert mi vagyunk a Tavasz, mindegyőtök kedves zenéje!

EURÓPA: ELSŐ A CSALÁD!

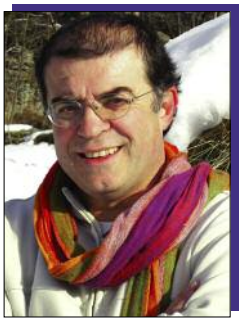

Mario Sberna, az Olasz Nagycsaládos Egyesület elnöke köszöntője a minikonferenciák internetes körkapcsolásán 2011. március 26-án

Mindenekelőtt szeretném üdvözölni minden olasz nagycsalád nevében kedves barátunkat, Fernando Castrót, az ELFAC és a Portugál Nagycsaládosok Egyesületének elnökét; szeretettel köszöntök minden magyar családot és külön is Márki Lászlót. Ők kezdeményezték ezt a ragyogó eseményt. Üdvözlöm azokat az európai családokat, akik interneten keresztül követik a rendezvényt, és mindazokat, akik úgy döntöttek, hogy ma találkozzunk azért, hogy együtt elmondjuk: itt vagyunk, boldogok vagyunk, hogy együtt vagyunk. Gyerekeink iránti szeretetből vagyunk itt, és ez a szeretet irántuk teljes, érdek nélküli, hatalmas. Olyan szeretet, amely mindent ad, a mindennapok kisebb vagy nagyobb szenvedései ellenére. Egy olyan világban, ahol mindent kiszámítanak, megmérnek, korlátoznak, piacosítanak, a szülők gyermekeik iránti szeretetének nincsen határa, mert a szeretet mértéke a mérték nélküli szeretet. Csak elismeréssel lehet arról szólni, hogy a nagycsaládokban növekszik fel Európa jobb jövője. Otthonainkban a szolidaritás, a megosztás, az erő és a bátorság van jelen, hogy szembenézzünk a nehézségekkel. Az örömöt adó mértékletesség családjainkban mindennapi gyakorlat.

Gyermekeink – Európa jövője – olyan gyermekek, akiket terveztünk, akartunk, ölelgettünk, simogattunk, gondoztunk, neveltünk, semmit nem vártunk el sem tőlük, sem a társadalomtól. Van hely számukra az asztalnál, legfeljebb kicsit összébb húzódunk. Kulturális, adó- és pénzügyi korlátozásokat kényszerítenek ránk erőszakosan a vén Európa kormányon levő elöregedett, bátorság nélküli emberei, éppen ránk, akik nyitottak vagyunk az életre. Ma azért is vagyunk itt, hogy ezekkel a korlátozásokkal szembeszálljunk, és szétfeszítsük őket. A rossz kormányok és mindazok ellenére, akik felelőtlenségük következtében nem képesek az orruknál tovább látni, az ostoba iróniák ellenére, mi nem félünk. Mi továbbra is a jövőbe tekintünk, remélünk az igazságosságban, szeretjük az igazságot, nyitottak vagyunk az életre, és a gyermekeinkért élünk. Továbbra is az egocentrizmus, az individualizmus, a hedonizmus, a hiúság, a presztízs, a karrierizmus ellen vagyunk, hogy mindezeket azzal helyettesítsük, ami sokkal értékesebb: az élettel. Mert mi vagyunk az élet. Minden nagycsaládosnak minden jót kívánok ehhez az élethez!

Minikonferenciák külföldön

ROMÁNIA – Erdély

A székely família és az autonómia
Helyszín: Nyárádszereda Művelődési Háza. Szervezők: Erdélyi Nagycsaládokért Egyesület, Erdélyi Családszervezetek Szövetsége
Előadók:
1. Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács elnöke: *A székely család és az székely önrendelkezés*
2. Bod Aladár, a Székelyvásárhely Egyesület elnöke: *Nevezetes családok és nagycsaládok Székelyföldön*
3. Varga Sándor, nyárádszentmártoni unitárius lelkész: *A gyermek Isten ajándéka, székely megmaradásunk záloga.*
Beszélgetésvezető: Ábrám Noémi, ötgyermekes édesanya, az Erdélyi Nagycsaládokért Egyesület alelnöke

CSEHORSZÁG

Seč u Chrudimi: *Hivatásom a szeretet*

LENGYELORSZÁG

Grodzisk Mazowiecki: *Család és demográfia*
Józefów: *Nagycsalád – a demográfiai problémák megoldása*
Myślenice: *„Újítsd meg a szeretetedet!” – egység a házasságban*
Piaseczno: *Fény és árnyék a nagycsaládok életében*
Żabia Wola: *Család és pénz*

LETTORSZÁG

Kuldīga: *Szociális garancia és munkanélküliség a családokban*
Liepāja: *Sérült és sajátos nevelési igényű gyerek a családban*
Lielvārde: *Sérült és sajátos nevelési igényű gyerek a családban*
Rīga: *Család és a szülők felelőtlensége*
Rīga: *Internet, videójátékok és televízió a gyermeknevelésben*
Salaspils: *Nagycsalád. Kormányzat. Tevékenység*
Vecumnieki: *Családbarát önkormányzat*

LITVÁNIA

Alytus: *Család és munkaviszony*
Dovilai: *Család és egészség*
Imbare: *Család és nemek közti esélyegyenlőség*
Klaipeda: *Szülők kötetlen nevelése*
Klaipeda: *Család és az emberkereskedelem megelőzése*

OLASZORSZÁG

A minikonferenciák címe mindegyik helyszínen: Kijutás a demográfiai télből
Belpasso (Catania)
Bolzano
Clusone (Bergamo)
Como
Loreto (Ancona)
Maglie (Lecce)
Milano
Monselice (Padova)
Monza
Napoli
Padova
Palermo
Reggio Emilia
Roma
Rovigo
Santa Margherita Ligure (Genova)
Termoli
Trento
Udine
Venezia
Vicenza
Vittoria (Ragusa)

PORTUGÁLIA

Albergaria-a-Velha: *Család és nevelés*
Amadora: *Család és önkormányzat*
Beja: *Család és nevelés pszichoszociális megközelítésben*
Carcavelos: *Nevelési szemináriumok*
Coimbra: *A család szeretethálózat*
Estoril: *A nevelés és az oktatás helye*
Faro: *Család: a testvérekkel együtt tanulni és megosztani értékeket és felelősséget*
Funchal: *Család és iskola*
Oeiras: *A demográfiai tél és ahogy idáig jutottunk*
Ramada: *Család – a nevelés elsődleges helye*
São Domingos de Rana: *Család és technológia*
São Miguel, Açores: *Család, a jövő magja*
Vila Real: *Különböző növekedés a családban*

SPANYOLORSZÁG

Albacete: *Serdülőkori viselkedés*
Barcelona: Családünnep
Calvià (Baleári-szigetek): *A szövetkezet mint a családi vállalkozás alternatívája*
Giron: *Az első lépések (kisbabák korai nevelése)*
Granada: *Szexuális nevelés a családban*
Jaén: *Szerelem és házasság*
Lleida: *Családi együttlét: tanuljunk meg együtt játszani!*
Madrid: *Család és politika*
Marbella: *Szerelem és házasság*
Plasencia: *A családok helyzete Európában*
Tarragona: *Az első döntések (nevelés a családban)*

Az egyik lengyelországi minikonferenciáról ezt írta a helyi sajtó:

2011. március 26-án Piasecznóban „Fény és árnyék a nagycsaládok életében" címmel konferenciát tartott a Nagycsaládosok Egyesülete piasecznói és konstancini szervezete.

A találkozón a környékünkön élő családok vettek részt, mintegy száz fő volt jelen: szülők a gyerekeikkel, valamint meghívott vendégek. Arról beszélgettünk, hogy miben áll a nagycsaládok gazdagsága, milyen problémákkal küzdünk, és mit várunk a településeink önkormányzatától. A közeljövőben a legfontosabb dolog egy olyan nagycsaládos kártya bevezetése lenne, amely árkedvezményeket biztosít. Ez a találkozó a helyi nagycsaládos szervezet első kezdeményezése volt, nagyon örülünk, hogy ilyen sikeresen zajlott le.

Lettországban 7 minikonferenciát tartottak

*Kuldigá*ban a konferencia témája a szociális biztonság és a munkanélküliség volt. Számos szakember beszélt erről: az állami társadalombiztosítás megyei ügynökségének a vezetője, a járási önkormányzat szociális szolgáltatásának az igazgatója és egy dolgozója, a járási önkormányzat igazgatója, a járási alkalmazási hivatal egy szakértője, valamint a helyi nagycsaládos egyesület elnöke.

*Lielvardé*ban a sajátos nevelést igénylő gyerekekről szólt a konferencia, itt is számos szakember beszélt: a város polgármestere, a helybeli szociális szolgáltató vezetője, a szülők egyesületének az elnöke, nevelési szakember, pszichológus, egy speciális bentlakásos iskola igazgatója, egy alapítvány vezetője. A résztvevők csoportmunkával felhívást dolgoztak ki, és azt elküldték a Népjóléti Minisztériumnak és a környező járások önkormányzatainak.

*Liepajá*ban is ugyanez volt a téma, itt egy szociális munkás és egy gyermekorvos tartott előadást.

*Rigá*ban két minikonferencia zajlott le. Az egyiken a családok és a szülők felelőtlensége volt a téma, itt egy iskolai szociálpedagógus, valamint az önkormányzat, a rendőrség és a szociális szolgáltató egy-egy képviselője tartott előadást. A másik minikonferencia arról szólt, hogy az internetnek, a videójátékoknak és a televíziónak milyen előnyei és veszélyei vannak a gyermeknevelésben.

*Salaspils*ben a konferencián megvitatták a lett kormány 2011-2017-re szóló családpolitikai stratégiája 2011-2013-as munkatervét. A megyei önkormányzat elnökének a megnyitója után a Lett Nagycsaládos Szövetség elnöke ismertette a munkatervet, majd azt szakemberek bevonásával három munkacsoportban beszélték meg. A munkacsoportok témái Családalapítás és házasság, Családtervezés és újszülött a családban, valamint Szülői támogatás voltak. A csoportmunka nyomán itt is felhívást fogadtak el, amelyet eljuttattak a Népjóléti Minisztériumnak, a lett Parlamentnek, a Lettországi Önkormányzatok Egyesületének, valamint két környékbeli járás önkormányzatának.

*Vecumnieki*ben Családbarát önkormányzat volt a téma. Itt is többféle szakember beszélt: a város polgármestere, a szociális szolgáltató képviselője, a zenei és művészeti iskola igazgatója, a könyvtár vezetője és civil szervezeti vezetők. Vecumniekiben is felhívás elfogadásával zárult a rendezvény, az önkormányzatnak írták, kérve, hogy támogassák a családbarát civil szervezeteket.

Mindegyik helyszínen voltak gyermekprogramok, felügyeltek a kicsikre, és négy helyen gyerekhangversenyt is tartottak.

LEONIDS MUCENIEKS
(RIGA)

Nyugat-Litvániában 6 minikonferenciát tartottunk

Közülük 5 ténylegesen mini volt: kevés résztvevővel zajlottak le, helyi családok beszélgettek a választott témáról. A Dovilaiban tartott konferencián 48-an vettek részt, tapasztalt előadók beszéltek több témáról, a résztvevők között voltak önkormányzati politikusok, helybéli civil szervezetek tagjai, a helyi újság több újságírója.

„A család és az emberkereskedelem" témában a prostitúció és az ehhez kapcsolódó emberkereskedelem súlyos problémáiról volt szó mély megfontolásokkal. Rendezvényünk nyomán ezzel a témával azután több más szervezet rendezvényein is foglalkoztak. A Skruzdynelis Nagycsaládos Központban tartott minikonferencia témája az anyák munkavállalása volt, de egy idő múlva a résztvevők az oktatási rendszer problémáira váltottak át.

REGINA SEVELKAITIENE
(KLAIPEDA)

Olaszországban 22 városban tartottak minikonferenciát, mindenütt azonos címmel:

„EURÓPA, A CSALÁD AZ ELSŐ

– hogyan jussunk ki a demográfiai télből?”

A konferenciák szerkezete is azonos volt: levetítették „A demográfiai tél – az emberi család hanyatlása” című dvd-t, majd ennek nyomán folyt a megbeszélés felkért szakemberek (tudományos kutatók és köztisztviselők, családszervezetek képviselői) és a közönség részvételével.
A minikonferenciákat beharangozó plakátok is nagy részben megegyeztek. A hátteret adó kép mindenütt ugyanaz volt, ugyanígy a plakát felső részén látható írás is – a plakát alján a konkrét helyszín és a beszélgetés felkért résztvevői szerepeltek. Itt látható a comoi rendezvény plakátja – felső részén (tehát a többi plakátén is) a következő szöveg áll:

2011. március 26-ikán 17-19 óráig

a Nagycsaládok Országos Egyesülete

az Európai Nagycsaládos Szövetséggel együttműködve

európai kiterjedtségű programot szervez:

EURÓPA, A CSALÁD AZ ELSŐ

Hogyan jussunk ki a demográfiai télből?

a minikonferenciák célja az, hogy a családot az európai politika központjába helyezze Bolzanótól Cataniáig, Budapesttől Lisszabonig. Olaszország és Európa számos városa és tartománya fog össze, hogy beszéljenek a demográfiai krízisről, családpolitikáról, a családról. Mindezt azért, hogy a családot az első helyre tegyék az Európai Unió napirendjén, az országos és a helyi politikában, és hogy elmondjuk a világnak: vagyunk, és örülünk, hogy vagyunk.

REGINA MARONCELLI